

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

Фундаментальна бібліотека

Серія «Вчені-педагоги ХНАУ»

Біобібліографічний покажчик

**Вчений-грунтознавець
професор
Дмитро Григорович Тихоненко**

до 80-річчя від дня народження

Харків–2017

УДК 016:631.4+631.4(092)(477)
В90

Укладачі: О.Д. Кандаурова, І.П. Жидких, О.І. Артюхова

Вчений-грунтознавець професор Дмитро Григорович Тихоненко : до 80-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / уклад.: О.Д. Кандаурова, І.П. Жидких, О.І. Артюхова. – Харків : ХНАУ, 2017. – 51 с.: фото.

Біобібліографічний покажчик присвячено 80-річчю від дня народження Дмитра Григоровича Тихоненка – доктора сільськогосподарських наук, професора, відомого вченого і педагога у галузі ґрунтознавства, засновника еволюційно-біохімічної школи в ґрунтознавстві, історика науки, академіка Української екологічної академії наук (УЕАН), Міжнародної академії наук екології і безпеки життєдіяльності (МАНЕБ).

Представлено основні етапи життя, наукової та педагогічної діяльності. Покажчик містить відомості про науковий доробок ученого за період 1963–2016 рр. і налічує близько 290 наукових праць. Документи згруповані у хронологічному порядку за роками друку; у межах року – за алфавітом назв. Видання доповнює іменний покажчик.

Розраховано на вчених і фахівців сільського господарства, аспірантів і студентів вищих і середніх аграрних навчальних закладів.

УДК 016:631.4+631.4(092)(477)
В90

©Харківський національний аграрний
університет ім. В.В. Докучаєва, 2017
©Фундаментальна бібліотека, 2017

ТИХОНЕНКУ ДМИТРОВІ ГРИГОРОВИЧУ – 80 РОКІВ!

29 жовтня 2017 року виповнюється 80 років від дня народження Тихоненка Дмитра Григоровича, доктора сільськогосподарських наук, професора кафедри ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва.

До сучасної когорти відомих учених Харківського національного аграрного університету імені В. В. Докучаєва належить ювіляр – Тихоненко Дмитро Григорович – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри ґрунтознавства, академік Екологічної академії наук України (УЕАН), академік Міжнародної академії наук екології і безпеки життєдіяльності (МАНЕБ), заступник Генерального секретаря товариства ґрунтознавців і агрохіміків України, співголова наукової ради з ґрунтознавства Національної академії наук України. Учений – член редколегії Вісника ХНАУ ім. В.В. Докучаєва серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів», член спецради із захисту дисертацій ННЦ «ІГА ім. О.Н. Соколовського» і Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва, член редколегії наукового журналу «Ґрунтознавство» (м. Дніпро), наукового Вісника «Ґрунтознавство» Львівського національного університету ім. Івана Франка і міжвідомчого тематичного наукового збірника «Агрохімія і ґрунтознавство» ННЦ «ІГА ім. О.Н. Соколовського».

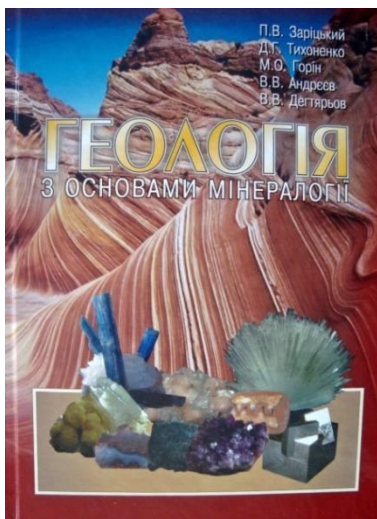
Професор Д.Г. Тихоненко народився 29 жовтня 1937 р. у с. Левківка Ізюмського району Харківської області, де простерся північний степ із мальовничими краєвидами. Його батьки були нащадками запорізьких козаків. Різноманітні події життя, наукова і громадська діяльність надихала Дмитра Григоровича на творчі роздуми: його перу належать біографічний нарис і поетичні етюди про землю, природу, матір, дружину тощо.

1960 р. закінчив факультет агрохімії і ґрунтознавства Харківського сільськогосподарського інституту імені В.В. Докучаєва, отримавши спеціальність ученого агронома ґрунтознавця-агрохіміка. Виробничу та наукову діяльність розпочав в експедиції з великомасштабного дослідження ґрунтів

України старшим техніком-грунтознавцем, інженером-грунтознавцем. Згодом на кафедрі ґрунтознавства Харківського СГІ пройшов шлях від асистента до професора і завідувача кафедри ґрунтознавства (2005–2011 рр.). 22 роки працював деканом факультету агрохімії та ґрунтознавства (1974–1996 рр.) та 11 років проректором з навчальної роботи (1996–2007 рр.), у 2007 р. виконував обов'язки ректора ХНАУ ім. В.В. Докучаєва.

Коло наукових інтересів професора Д.Г. Тихоненка охоплює еколого-біогеохімічні аспекти розвитку ґрунтового покриву України. Він уперше розробив палеогеографічну схему еволюції ландшафту арен і ґрунтів, обґрунтував сільсько- та лісогосподарську типологію земель південного заходу Російської рівнини. Фундатор процесу створення в державі служби «Охорона ґрунтів», проведення повторного великомасштабного обстеження ґрунтів України, автор еколого-біогеохімічної класифікації ґрунтів України. Дмитро Григорович по праву є засновником еволюційно-біохімічної школи в ґрунтознавстві й істориком цієї науки.

Автор близько 290 наукових праць з ґрунтознавства, серед яких понад 28 підручників і посібників, зокрема «Ґрунтознавство», «Картографія ґрунтів», «Лабораторний практикум з ґрунтознавства», «Геологія з основами мінералогії».

Наприкінці 2012 р. на XIII Виставці-конкурсі навчальної літератури, яка проходила у Навчально-методичному центрі Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна колектив авторів підручника «Геологія з основами мінералогії» нагороджений дипломом I ступеня. У складі авторів викладачі ХНАУ: доктор с.-г. наук, професор Д.Г. Тихоненко

та доктор с.-г. наук, професор В.В. Дегтярьов. У підручнику подано в узагальненому вигляді сучасні відомості про земну кору та Землю, описано закономірності ендегенних і екзогенних процесів, їх вплив на утворення мінералів, їх природних асоціацій, рельєфу, які враховують при оцінці земель. Детально описано продукти екзогенезу, які суттєво впливають на формування ґрунтів. Стисло висвітлено основні етапи еволюції Землі, геохронологічну періодизацію та стратиграфічну шкалу. Концептуально автори є прихильниками учення про біосферу, біогеохімічні цикли, їх технохемогенну корекцію, ноосферне майбуття.

Під керівництвом ученого-ґрунтознавця захищено три докторських і 14 кандидатських дисертацій. У теперішній час він працює на кафедрі ґрунтознавства, керує аспірантурою і докторантурою.

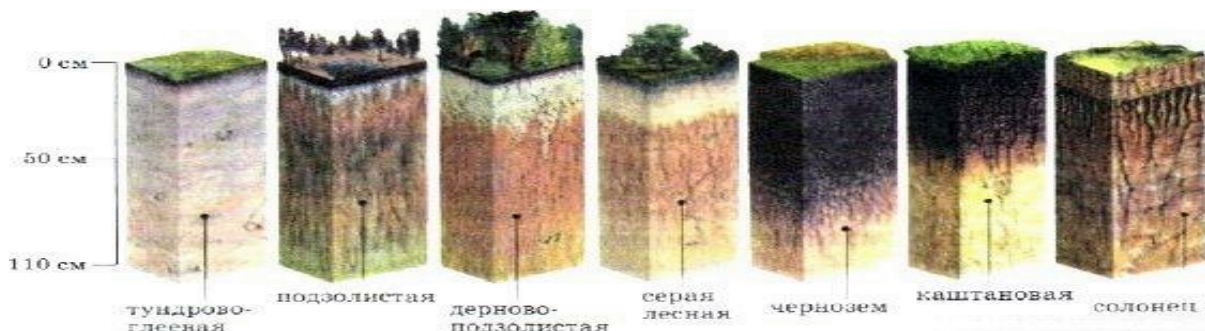
Професор Д.Г. Тихоненко – провідний науковець, педагог, методист із ґрунтознавства й агрохімії серед аграрних ВНЗ України, один із кращих знавців природи і ґрунтів України. Усі, кому протягом минулих років доводилося працювати пліч-о-пліч з Дмитром Григоровичем – доброю й порядною людиною, у розквіті сил й енергії, завжди з теплом згадують моменти і ділового, і простого людського спілкування. Вимогливість, як викладача, уміння чітко ставити завдання, указуючи найоптимальніші шляхи їх розв’язання і, водночас, здатність розуміти колег, студентів, їхні потреби і проблеми – ось що завжди відрізняло його від багатьох інших людей, наділених владою й відповідними повноваженнями.

За значні заслуги в освіті й науці, у громадському житті країни професор Д.Г. Тихоненко удостоєний численних урядових нагород, відзначений медалями і грамотами. Лауреат пам’ятної медалі ім. В.В. Докучаєва до 100-річчя виходу в світ «Русского чернозема». Нагороджений орденом «Знак пошани», знаком «Петра Могили», орденом «Слобожанська слава», Почесною Грамотою Президії Верховної Ради України, почесними грамотами Мінагрополітики України, золотою медаллю Всеукраїнської виставки за підручник «Ґрунтознавство з основами геології» та дипломом I ступеня за підручник «Геологія з основами мінералогії» на конкурсі підручників Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Був удостоєний стипендії ім. О.Н. Соколовського Харківської облдержадміністрації для визначних учених України. Його ім’я занесене до авторитетних видань «Хто є хто в Україні» (2007), «Науковці України – еліта держави» (2017).

«...Какое наслаждение «вопрошать» природу, «пытать» её! Какой рой вопросов, мыслей, соображений! Сколько причин для удивления, сколько ощущений приятного при попытках обнять своим умом, воспроизвести в себе ту работу, которая длилась века в бесконечных её областях».

В.И. Вернадский

ФАГ (ПАФ) ПОЕТИЧНИЙ

На нивах факультету агрохімії та ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва завжди було багато талановитих викладачів і студентів. На благодатних чорноземах зростають не лише наукові сходи, а й паростки поетичного слова. Хистом до творчості, зокрема поезії, нагородила доля й нашого ювіляра.

Я НЕ ПОЭТ – Я ПОЧВОВЕД!

Не суди меня строго, читатель,
Я ведь вовсе не поэт.
О земле я пишу может много,
Ведь в профессии я – почвовед!
Исколесив страну свою родную,
Я много видел, учился познавать.
Теперь хочу пером и словом
Все это на бумаге описать.
Рассвет не раз встречал я в поле,
Дожди хлестали по щекам,
На солнцепеке был я поневоле,
Иначе не изучишь почвы по шурфам.
Я знаю, как пахать и сеять,
Хлеба выращивать и убирать.
Люблю земное все на свете,
В стихах желаю воспевать.
Не суди меня строго, читатель!
Я – не поэт. Я – почвовед!

Більше 14 років професор Д.Г. Тихоненко провів у експедиціях по рідній землі. Поетичні етюди «Земля моя», «Поздняя осень» і «Асканийская степь» написані під враженням від наукових подорожей в експедиційних умовах.

ЗЕМЛЯ МОЯ

Земля моя, мой край любимый,
Простор полей необозримый,
Лугов, чарующих своею красотой,
И шум лесов всегда неповторимый.

Здесь чернозем буяет сочно,
Хлеба растут на радость всем,
А воздух чист и так привольно
Живет свободный человек.

Где чернозем, там изобилие
Продуктов всяких и вина,
Там мед янтарный и душистый,
А воды чисты, как слеза.

Здесь люди добрые живут,
С душой открытой и могучей,
Они и нас зовут... зовут...

Для приложения энергии кипучей.

Мы вместе дружно к ней пришли
И низко, низко поклонились,
Земле родной и радости земной
За то, что мы с Землёю подружились.

ПОЗДНЯЯ ОСЕНЬ

Похолодало... деревья застыли в раздумье,
Листва на земле кое-как улеглась,
И лёгкий мороз, и снежок, что посыпал,
В лесу прошептали: «Зима уж пришла».

По всем пониженьям вода замерзает,
Лесные тропинки белёсы, местами черны,
Как в сказке волшебной, они убегают
К опушке, где трели от ветра слышны.

За лесом для ветра раздолье,
Шагает он с шумом в полях.
Равнина – для ветра приволье,
Где он постоянно в бегах.

О чём вы в раздумье, дубы вековые?
О чём вы грустите, кусты у пруда?
Неужели о том, что здесь ветры степные?
А бродят они здесь во все времена.

И это имеет в природе значение,
Но мысли-то наши совсем о другом:
О вечности жизни, о счастье творенья,
О самом простом и, конечно, земном.

АСКАНИЙСКАЯ СТЕПЬ

Равнина, ширь до горизонта,
Видны везде одни поля,
Растет ячмень, пшеница, кукуруза,
А вдоль дорог, как свечи, тополя.
 Когда-то здесь произрастали травы,
 Типчак, ковыль преобладали среди них,
 Сайгаки стадами бродили
 С аборигенами степей сухих.
Сейчас природа резко изменилась:
Все пашня, пашня и поля...
И реки рукотворные внедрились,
Достигнув и Аскания тебя.
 Теперь в полях запели птицы,
 Ту песню радости большой,
 О том, что зреет урожай пшеницы,
 И расцветает все кругом.

Життя та діяльність професора Д.Г. Тихоненка мальовничо відобразив у своєму вірші доцент кафедри ґрунтознавства ХНАУ ім. В.В. Докучаєва Антон Олександрович Георгі.

ГРАНИ ЖИЗНИ

Школа средняя, Левковка,
Где дугой течет Донец,
К новым будням подготовка,
Ранней юности конец.

В прошлом школьные проказы,
Так знакомый школьный труд.
Решено вот как-то сразу:
«Поступаю в институт».

И студенчество умчалось,
Как гонимый ветром лист,
Посложнее начиналось –
Молодой специалист.

Было время, помним это,
Он не знал, что есть покой:
В экспедиции все лето,
В ближней области. Сумской.

Дни бегут толпою тесной,
Наступил такой момент –
В институте неизвестный
Стал работать ассистент.

Ржевка, дальняя Короча,
Было время – учлесхоз,
При исследованиях почвы
Не один решен вопрос.

Опыт, практика, наука:
Сложно все – куда ни кинь.
Вот она какая штука,
А наставник – строгий Гринь.

Как формируются почвы
На песках речных террас,
Долго и довольно точно
Изучался им как раз.

Жизни грань опять открыта:
ГЭК, вопросы и ответ.
Кандидатская защита
Смотришь – наш декан – доцент.

Почвы знает он отлично.
Он – ученый, педагог,
Помогает всем обычно:
Многим сильно он помог.

Новый горизонт открылся,
Тот, что следует, как тень:
Новый доктор появился –
В жизни – новая ступень.

Юбиляр, привет примите!
Вам – успехов с каждым днем...
Так держать! Вперед идите
Докучаевским путем!

Свої «Слова признания» Дмитрові Григоровичу у день 60-річного ювілею висловила у вірші випускниця факультету агрохімії і ґрунтознавства ХНАУ ім. В.В. Докучаєва Лариса Шалвівна Агаркова.

**Высокочтимому юбиляру,
академику, профессору, доктору сельскохозяйственных наук.
уважаемому Дмитрию Григорьевичу Тихоненко**

СЛОВА ПРИЗНАНИЯ...

Ну что сказать про эту Вашу дату!
Здесь все слова, наверно, хороши,
Как «почва – зеркало ландшафта»,
Так взгляд Ваш – зеркало души.
А в этом взгляде многое сокрыто –
Без лишних слов, без важной суеты
Вы просто делали открытия
И шли по зову собственной мечты.
Ваш путь украшен множеством успехов,
Ведь корень филигранности – в труде,
Вам так идут учености доспехи,
Вы так эффектно смотрите в борьбе!
Да! Смотрите неплохо в самом деле –
Матвеев или зрения обман?
Все леди факультета просто млели,
– Такой красивый был у них декан!
И о семье сказать, конечно, надо,
Она – Ваш тыл на долгие года,
А сын и дочь – высокая награда
За многое, надолго, навсегда!
Ну, а теперь, позвольте без сомнения,
Чтоб не страдать излишеством хвалеб,
Мы Вас поздравим тихо с Днем рождения,
И громко – с академиком МАНЕБ!

Вчений-грунтознавець професор Д. Г. ТИХОНЕНКО

**НАУКОВІ РОБОТИ, ПІДРУЧНИКИ,
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ
(1963–2016 рр.)**

НАУКОВІ РОБОТИ

1963

1. Тихоненко Д.Г. К методике составления почвенных карт для целей лесоразведения / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Г.С. Гринь, А.А. Георги // Научная конференция : тез. докл. (Харьков, июнь 1963 г.) / М-во сел. хоз-ва УССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1963. – Вып. 3 : Почвоведение, земледелие, агрохимия, неорганическая и органическая химия, механизация сельского хозяйства. – С. 1–9.

1964

2. Тихоненко Д.Г. К истории развития почвенного покрова песчаной террасы р. Северский Донец на примере Скрипаевского лесхоза Змиевского района Харьковской области / Д.Г. Тихоненко // Научная конференция : тез. докл. (Харьков, 25–28 мая 1964 г.) / М-во сел. хоз-ва УССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1964. – Вып. 3 : Почвоведение, агрохимия, общее земледелие, микробиология, механизация, органическая и неорганическая химия. – Харьков, 1964. – Вып. 3. – С. 1–4.

1965

3. Тихоненко Д.Г. О методике почвенных исследований и составления почвенных карт для целей лесоразведения / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Г.С. Гринь, А.А. Георги // Республиканское совещание по методике крупномасштабного обследования и картирования почв и типов Карпатских лесов в г. Ивано-Франковске : материалы. – К., 1965. – С. 21–26.

4. Тихоненко Д.Г. О систематике почв песчаной террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Плодородие и агрохимические свойства почв Украины : тез. докл. молодых ученых УНИИПА. – Харьков : ХСХИ, 1965. – С. 6–12.

5. Тихоненко Д.Г. Поверхностный сток на песчаной террасе р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Научная конференция : тез. докл. (Харьков, июнь 1965 г.) / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1965. – Вып. 3 : Почвоведение, агрохимия, общее земледелие, микробиология, механизация, неорганическая и органическая химия. – С. 9–11.

1966

6. Тихоненко Д.Г. Некоторые особенности поверхностного стока на песчаной террасе р. Северский Донец в условиях Лесостепи / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – М. : Недра, 1966. – Т. 49(86) : Исследования плодородия почв Украинской ССР. – С. 177–185.

7. Тихоненко Д.Г. Опыт крупномасштабного почвенно-геоботанического обследования нагорных дубрав / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Е.С. Культенко // Научная конференция : тез. докл. (Харьков, 25–29 апр. 1966 г.) / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1966. – Вып. 3 : Почвоведение. Агрохимия. Общее земледелие. Механизация. Неорганическая химия. Органическая химия. – С. 1–5.

1967

8. Тихоненко Д.Г. Глеевый процесс в почвогрунтах песчаной террасы реки С. Донец / Д.Г. Тихоненко // Научная конференция : материалы (Харьков, 24–28 апр. 1967 г.) / М-во сел. хоз-ва УССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1967. – Вып. 2 : Почвоведение, общее земледелие, агрохимия. – С. 28–30.

9. Тихоненко Д.Г. Изучение подземной массы травянистой растительности и физических свойств почв песчаной террасы реки Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – М. : Недра, 1967. – Т. 67(104) : Исследования по генезису и повышению плодородия почв УССР. – С. 61–68.

10. Тихоненко Д.Г. Особенности развития почвенного покрова песчаной террасы реки Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1967. – Т. 67(104) : Исследования по генезису и повышению плодородия почв УССР. – С. 39–51.

1968

11. Тихоненко Д.Г. Минералогический состав почв боровой террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Юбилейная научная конференция, посвященная 150-летию Харьковского ордена Трудового Красного Знамени сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева (Харьков, май 1968 г.) / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1968. – Вып. 2 : Агрохимия, почвоведение, общее земледелие, механизация, химия. – С. 20–23.

12. Тихоненко Д.Г. Пути рационального использования почвенного покрова боровой террасы реки Северский Донец Лесостепи УССР / Д.Г. Тихоненко // Научные основы рационального использования почв Черноземной зоны СССР и пути повышения их плодородия. – Кишинев, 1968. – С. 283–285.

1969

- 13. Тихоненко Д.Г. Особенности микрофлоры почв боровой террасы р. Северский Донец в лесостепных условиях / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, Н.А. Сидоренко // Научная конференция : материалы (Харьков, июнь 1969 г.) / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1969. – Вып. 3 : Почвоведение, общее земледелие, агрохимия, органическая и общая химия. – С. 4–6.**
- 14. Тихоненко Д.Г. Особенности развития почвенного покрова боровой террасы р. Северский Донец в лесостепных условиях : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Д.Г. Тихоненко ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1969. – 20 с.**
- 15. Тихоненко Д.Г. Псевдофибры песчаных почвогрунтов боровой террасы реки Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – М. : Недра, 1969. – Т. 73(110) : Геохимические особенности и плодородие почв УССР. – С. 105–114.**

1970

- 16. Тихоненко Д.Г. Групповой состав гумуса почв песчаной террасы реки Северский Донец в лесостепных условиях / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1970. – Т. 139 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 153–159.**
- 17. Тихоненко Д.Г. Некоторые данные по микробиологической характеристике лёгких почв боровой террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.И. Канивец // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1970. – Т. 139 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 94–99.**
- 18. Тихоненко Д.Г. Особенности глееобразования в почвогрунтах лёгкого механического состава боровой террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко // Научная конференция : материалы (Харьков, июнь 1970 г.) / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1970. – Вып. 3. – С. 7–10.**

1971

- 19. Тихоненко Д.Г. Некоторые данные по характеристике процессов оглеения в почвогрунтах лёгкого механического состава / Д.Г. Тихоненко // Почвоведение и агрохимия : сб. ст. / М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1971. – С. 41–43.**

1972

- 20. Тихоненко Д.Г. Биогеохимические аспекты миграции закислого и окислого железа в лёгких природных почвах и культурных экосистем Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко. – М. : Наука, 1972. – 125 с.**
- 21. Тихоненко Д.Г. До історії розвитку ландшафту терас південного Лісостепу УРСР / Д.Г. Тихоненко, співавт. Є.С. Культенко ; АН УРСР // 5-й з'їзд Українського ботанічного товариства. – Ужгород, 1972. – С. 43–44.**

22. Тихоненко Д.Г. Окислительно-восстановительный режим в почвогрунтах боровой террасы р. Северский Донец в условиях Лесостепи / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – К. : Урожай, 1972. – Т. 161 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 221–237.

1973

23. Тихоненко Д.Г. К вопросу об истории развития ландшафта долин средней полосы УССР на примере долины С. Донца / Д.Г. Тихоненко, соавт. Е.С. Культенко // 5-й съезд Всесоюзного ботанического общества АН СССР : тез. докл. – К., 1973. – С. 202–203.

24. Тихоненко Д.Г. Лесорастительные качества почвогрунтов боровой террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко, соавт. Е.С. Культенко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1973. – Т. 190 : Исследования по агролесомелиорации и лесоводству. – С. 83–96.

1974

25. Тихоненко Д.Г. Влияние сельскохозяйственной культуры на окислительно-восстановительный режим лёгких почвогрунтов Центрального Украинского Полесья / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1974. – Т. 196 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 95–103.

26. Тихоненко Д.Г. Обменно-поглощённые катионы в почвогрунтах различных эдактопов боровой террасы р. Северский Донец / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.И. Рудев // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1974. – Т. 200 : Исследования по лесоводству и агролесомелиорации. – С. 11–15.

1976

27. Тихоненко Д.Г. Биологическая характеристика лёгких почв разных эдактопов / Д.Г. Тихоненко, соавт. Л.И. Васильева // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1976. – Т. 225 : Повышение продуктивности и защитной роли лесных насаждений. – С. 102–110.

28. Тихоненко Д.Г. Особенности подзолообразования на лёгких грунтах / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1976. – Т. 223 : Окультуривание почв – основа повышения их плодородия. – С. 82–94.

1977

29. Тихоненко Д.Г. Влияние антропогенного фактора на окислительно-восстановительный режим почвогрунтов Центрального Украинского Полесья / Д.Г. Тихоненко // 5-й съезд Всесоюзного общества почвоведов : тез. докл. – Минск, 1977. – С. 58–60.

30. Тихоненко Д.Г. Влияние полуторных окислов и мелиорантов на урожай некоторых сельскохозяйственных культур в условиях лёгких почвогрунтов / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1977. – Т. 230 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 98–107.

1978

31. Тихоненко Д.Г. К вопросу о классификации оглеенных лёгких почв юга Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1978. – Т. 255 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 92–95.

32. Тихоненко Д.Г. Трансформация гумуса при сельскохозяйственном использовании почв / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.М. Гринченко, Н.И. Лактионов, И.А. Шеларь // Органическое вещество пахотных почв : тез. докл. секции агропочвоведения. – М. : ВАСХНИЛ, 1978. – С. 20–21.

1979

33. Тихоненко Д.Г. Биологическая продуктивность природных и культурных экосистем арен юга Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // Биологическая продуктивность почв и её увеличение в интересах народного хозяйства : тез. докл. Всесоюз. совещ. (Москва, 18–20 дек. 1979 г.). / Моск. гос. ун-т им. М.В. Ломоносова, АН СССР, Ин-т агрохимии и почвоведения. – М. : Изд-во МГУ, 1979. – С. 159–161.

34. Тихоненко Д.Г. Генезис, классификация лёгких почв и пути повышения их плодородия / Д.Г. Тихоненко // Почвенно-мелиоративные проблемы и пути повышения плодородия почв Нечерноземной зоны УССР / ВАСХНИЛ. – М., 1979. – С. 171–175.

35. Тихоненко Д.Г. Повышение плодородия лёгких дерново-подзолистых почв Полесья / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.И. Канивец // Пути повышения эффективности сельскохозяйственного производства : тез. докл. респ. науч.-техн. конф. (Харьков, 25–27 сент. 1979 г.). – Харьков : ХСХИ, 1979. – Вып. 2. – С. 9–14.

1980

36. Тихоненко Д.Г. Влияние антропогенного фактора на СП арен Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Структура почвенного покрова и её значение для картирования почв, учёта и использования почвенных ресурсов : тез. докл. IV всесоюз. совещ. / М-во сел. хоз-ва СССР, ВАСХНИЛ, Почв. ин-т им. В.В. Докучаева. – Кишинев, 1980. – С. 65–67.

37. Тихоненко Д.Г. К вопросу о кислотности лёгких дерново-подзолистых оглеенных почв / Д.Г. Тихоненко, соавт. Е.Л. Кукушкина // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1980. – Т. 273 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 56–59.

38. Тихоненко Д.Г. Минералогический состав лёгких почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: П.Г. Коваливнич, Е.В. Сулименко // Труды

Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1980. – Т. 273 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 79–85.

39. Тихоненко Д.Г. Особенности СПП высоких эродированных плато южных отрогов Среднерусской возвышенности / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.Д. Муха // Структура почвенного покрова и её значение для картирования почв, учёта и использования почвенных ресурсов : тез. докл. IV всесоюз. совещ. / М-во сел. хоз-ва СССР, ВАСХНИЛ, Почв. ин-т им. В.В. Докучаева. – Кишинев, 1980. – С. 65–67.

40. Тихоненко Д.Г. Принципы составления номенклатуры почв и её использование при картографии / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.И. Полупан // Полевой определитель почв / Укр. науч.-исслед. ин-т почвоведения и агрохимии ; под ред.: Н.И. Полупана, Б.С. Носко, В.П. Кузьмичёва. – К. : Урожай, 1980. – С. 33–39.

1981

41. Тихоненко Д.Г. Микроморфологические особенности лёгких дерново-подзолистых почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.В. Медведев // Бюллетень Почвенного института им. В.В. Докучаева. – М., 1981. – Вып. 28 : Микроморфологическая диагностика естественных и антропогенных почв. – С. 46–47.

42. Тихоненко Д.Г. Полуторные окислы в жизни почв и растений / Д.Г. Тихоненко // 6-й делегатский съезд Всесоюзного общества почвоведов : тез. докл. / АН СССР. – Тбилиси, 1981. – С. 87–88.

1982

43. Тихоненко Д.Г. Биогеохимические аспекты миграции закисного и окисного железа в лёгких почвах природных и культурных экосистем Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Биохимический круговорот веществ. – М. : Наука, 1982. – С. 125–131.

44. Тихоненко Д.Г. Микроморфологическая диагностика процессов почвообразования в лёгких почвах Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Делегатский съезд почвоведов и агрохимиков : тез. докл. – Харьков, 1982. – С. 78–80.

45. Тихоненко Д.Г. Эволюция почвенного покрова боровой террасы Среднего Днепра в культурных экосистемах / Д.Г. Тихоненко, соавт. М.Я. Мороховец // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1982. – Т. 284 : Генезис и плодородие почв. – С. 3–10.

1983

46. Тихоненко Д.Г. Азотный режим песчаных почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Sbornik. – Прага, 1983. – № 1. – С. 45–49. – На чеш. яз.

47. Тихоненко Д.Г. Аккумулятивное почвообразование на песках юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // Всесоюзная научная конференция, посвящённая 100-летию «Русского чернозёма» В.В. Докучаева : тез. докл. – Харьков, 1983. – С. 65–66.

- 48. Тихоненко Д.Г. Зональные особенности формирования почв Украины и проблемы их окультуривания / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.Д. Муха, Н.И. Лактионов. – Харьков : ХСХИ, 1983. – 75 с.**
- 49. Тихоненко Д.Г. Микроморфологическая диагностика коллоидно-дисперсных плёнок (кутанов) лёгких почвогрунтов Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Микроморфология – генетическому и практическому почвоведению. – Тарту, 1983. – С. 183–184.**
- 50. Тихоненко Д.Г. Окультуривание и повышение плодородия лёгких почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, А.И. Кисель, Н.А. Канивец // Повышение плодородия почв нечерноземной зоны Украинской ССР. – К., 1983. – С. 103–109.**
- 51. Тихоненко Д.Г. Улучшение азотного режима пылевато-песчаных почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, А.И. Кисель // Азот – почва – растения – удобрения : материалы конф. – Прага, 1983. – С. 17–19.**
- 52. Тихоненко Д.Г. Эволюция, систематика и использование лёгких почв юго-запада Русской равнины : автореф. дис. ... д-ра с.-х. наук / Д.Г. Тихоненко ; Харк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1983. – 41 с.**

1984

- 53. Тихоненко Д.Г. Генезис и окультуривание почв лёгкого механического состава Полесья УССР : лекция / Д.Г. Тихоненко ; М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1984. – 36 с.**
- 54. Тихоненко Д.Г. Микроморфологическая характеристика лёгких дерновоскритоподзолистых почв юго-запада Русской равнины. Сообщение 1 / Д.Г. Тихоненко // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1984. – Т. 299 : Плодородие почв и эффективность удобрений. – С. 28–34.**

1985

- 55. Тихоненко Д.Г. Биологические аспекты почвообразования и повышения плодородия песчаных и супесчаных почв / Д.Г. Тихоненко // Повышение эффективности использования удобрений и плодородия почв в Украинской ССР : тез. докл. конф. (Харьков, окт. 1985 г.) / Всесоюз. о-во почвоведов. Укр. фил., ВАСХНИЛ ЮО, Укр. науч.-исслед. ин-т почвоведения и агрохимии им. А.Н. Соколовского. – Харьков, 1985. – С. 145–147.**
- 56. Тихоненко Д.Г. Генезис, систематика и использование лёгких почв Полесья Украины : монография / Д.Г. Тихоненко. – М., 1985. – 327 с. – Деп. во ВНИИТЭИСХ.**
- 57. Тихоненко Д.Г. Изучение генезиса и плодородия почв по результатам лабораторного анализа / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.И. Лактионов, И.Я. Половицкий, М.В. Рубинштейн. – Харьков : ХСХИ, 1985. – 100 с.**
- 58. Тихоненко Д.Г. Микроморфологические особенности ожелезнённых почв / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.В. Медведев // Микроморфологические методы изучения почв. – Тбилиси, 1985. – С. 10–12.**

59. Тихоненко Д.Г. Минералогический состав илистой фракции лёгких почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, М.Б. Куцыкович, А. Бари // Труды Харьковского сельскохозяйственного института им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1985. – Т. 314 : Окультуривание почв и эффективность удобрений. – С. 8–14.

60. Тихоненко Д.Г. Некоторые особенности генезиса и систематики лёгких почв на кварцевых песках [юго-запада Русской равнины] / Д.Г. Тихоненко // 7-й делегатский съезд Всесоюзного общества почвоведов : тез. докл. / АН СССР. – Ташкент, 1985. – Ч. 4. – С. 93.

61. Тихоненко Д.Г. Программа и методика проведения учебной практики по почвоведению для студентов зарубежных стран / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин. – Харьков : ХСХИ, 1985. – 64 с.

1986

62. Тихоненко Д.Г. Актуальные вопросы генезиса и классификация почв / Д.Г. Тихоненко // 2-й съезд почвоведов и агрохимиков Украинской ССР : тез. докл. (Харьков, 21–24 окт. 1986 г.) / Всесоюз. о-во почвоведов. Укр. фил., ВАСХНИЛ ЮО., Укр. науч.-исслед. ин-т почвоведения и агрохимии им. А.Н. Соколовского. – Харьков, 1986. – С. 33–35.

63. Тихоненко Д.Г. О генезисе и типологии песчано-супесчаных почв Русской равнины. Сообщение 2 / Д.Г. Тихоненко // Вопросы генезиса, окультуривание почв и повышение эффективности удобрений : межвуз. тем. сб. науч. тр. / Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1986. – С. 5–14. – Библиогр.: 13 назв.

64. Тихоненко Д.Г. Опыт социо-эколого-эволюционного обоснования рационального землепользования в долинных ландшафтах / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, В.И. Сидоренко // Всесоюзная конференция по проблемам социальной экологии : тез. докл. – Львов, 1986. – С. 71–73.

1987

65. Тихоненко Д.Г. Микроморфология песчано-супесчаных почв юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // Диагностика деградации и воспроизводства лесных почв. – Тарту, 1987. – С. 183–185.

66. Тихоненко Д.Г. Начальный процесс почвообразования под травами на красно-бурой карбонатной морене / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Т.А. Погорелова, Л.Ю. Рейнтам, М.Б. Куцыкович // Исследования окультуривания почв и повышения их плодородия : сб. науч. тр. / Госагропром СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1987. – С. 59–68.

67. Тихоненко Д.Г. Особенности генезиса, окультуривания и классификационного положения песчано-супесчаных почв Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко // Пути повышения плодородия почв Нечерноземной зоны УССР : тез. докл. конф. (Житомир, 29 сент.–1 окт. 1987 г.) / Всесоюз. о-во почвоведов. Укр. фил., ВАСХНИЛ. ЮО., Укр. науч.-исслед. ин-т почвоведения и

агрохимии им. А.Н. Соколовского, Житомир. с.-х. ин-т. – Харьков, 1987. – С. 36–38.

1988

68. Тихоненко Д.Г. Биологический круговорот азота и зольных элементов в системе почва–растение / Д.Г. Тихоненко, соавт. Г.Я. Чесняк // Почвы Украины и повышение их плодородия / УНИИПА ; под ред. Н.И. Полупана. – К. : Урожай, 1988. – Т. 1 : Экология, режимы и процессы, квалификация и генетико-производственные аспекты. – С. 79–82.

69. Тихоненко Д.Г. Влияние окультуривания на преобразование гумуса в дерново-подзолистых песчано-супесчаных почвах Полесья Украинской ССР // Мелиорация и химизация земледелия Молдавии : тез. докл. респ. конф. (Кишинев, 11–12 июля 1988 г.) / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, Н.А. Щуковский. – Кишинев, 1988. – Ч. 2. – С. 78–79.

70. Тихоненко Д.Г. Дернові борові ґрунти, дернові скелетні ґрунти / Д.Г. Тихоненко. – К. : Держкомвидав, 1988.

71. Тихоненко Д.Г. Дерново-боровые почвы / Д.Г. Тихоненко, соавт. Д.И. Ковалишин // Почвы Украины и повышение их плодородия / УНИИПА ; под ред. Н.И. Полупана. – К. : Урожай, 1988. – Т. 1 : Экология, режимы и процессы, квалификация и генетико-производственные аспекты. – С. 137–140.

72. Тихоненко Д.Г. Дерново-подзолистые почвы / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.И. Полупан, Д.И. Ковалишин // Почвы Украины и повышение их плодородия / УНИИПА ; под ред. Н.И. Полупана. – К. : Урожай, 1988. – Т. 1 : Экология, режимы и процессы, квалификация и генетико-производственные аспекты. – С. 128–137.

73. Тихоненко Д.Г. Почвенные режимы при окультуривании пойменных почв реки С. Донец в лесостепных условиях / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, К. М'Байлао // Научные основы и практические приёмы повышения плодородия почв Урала и Поволжья : тез. докл. XI науч.-произв. конф. почвоведов, агрохимиков и земледелов Урала и Поволжья / Госагропром СССР, Башкир. с.-х. ин-т, АН СССР, Всесоюз. о-во почвоведов. Башкир. отд-ние. – Уфа, 1988. – С. 51–53.

74. Тихоненко Д.Г. Социо-эколого-эволюционный аспект системного анализа рационального природопользования долинных геоэкосистем / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, Н.И. Авилова // Экономические проблемы научно-технической революции в системе АПК : материалы Всесоюз. конф. – Целиноград, 1988. – С. 73–75.

1989

75. Тихоненко Д.Г. Активность ионов Ca^{2+} , K^+ , Na^+ , NH_4^+ , Cl^- , NO_3^- в пойменных почвах реки Сев. Донец / Д.Г. Тихоненко, соавт. К. М'Байлао // Плодородие почв при интенсивном земледелии : сб. науч. тр. / Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1989. – С. 70–74.

76. Тихоненко Д.Г. Дернові скелетні ґрунти / Д.Г. Тихоненко // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. 1. – С. 315.

- 77. Тихоненко Д.Г. Дерново-борові ґрунти / Д.Г. Тихоненко // Географічна енциклопедія України. – К., 1989. – Т. 1. – С. 315**
- 78. Тихоненко Д.Г. Диагностика ЭПП и окультуривания почв по данным показателей активности ионов / Д.Г. Тихоненко, соавт.: К. М'Байлао, Ю.Ф. Насонов // 8-й Делегатский съезд Всесоюзного общества почвоведов СССР : тез. докл. (Новосибирск, 14–15 авг. 1989 г.) / АН СССР. – Новосибирск, 1989. – Т. 4. – С. 61–62.**
- 79. Тихоненко Д.Г. Микроморфологическая диагностика некоторых ЭПП природных и антропогенных песчано-супесчаных почв юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // 8-й Делегатский съезд Всесоюзного общества почвоведов СССР : тез. докл. (Новосибирск, 14–18 авг. 1989 г.) / АН СССР. – Новосибирск, 1989. – Т. 4. – С. 311–312.**
- 80. Тихоненко Д.Г. Микроморфологическая диагностика элементарных почвенных процессов песчаных почв юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.А. Щуковский // Бюллетень Почвенного института им. В.В. Докучаева. – М., 1989. – Вып. 51. – С. 48–49.**
- 81. Тихоненко Д.Г. Палеокриогенез почв и ґрунтов лессовой формации и эволюция долинных ландшафтов юга Русской равнины / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, В.И. Сидоренко // Теория почвенного криогенеза : тез. докл. 5-й Всесоюз. конф. (Пушино, 6–10 февр. 1989 г.) / АН СССР. – М., 1989. – С. 45–47.**
- 82. Тихоненко Д.Г. Эволюция СПП арен Полесья и Лесостепи УССР под влиянием естественных и антропогенных факторов / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.А. Щуковский // Антропогенная и естественная эволюция почв и почвенного покрова. – М. : Пушино, 1989. – С. 310–311.**

1990

- 83. Тихоненко Д.Г. Влияние лесных насаждений на некоторые физические, физико-химические и химические показатели чернозема типичного в лесоаграрном ландшафте левобережной Лесостепи УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.Б. Величко, Л.Л. Величко // Состав, свойства и плодородие почв Украины : сб. науч. тр. / Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1990. – С. 8–15. – Библиогр.: 5 назв.**
- 84. Тихоненко Д.Г. Влияние цеолитов и удобрений на основные химические, физико-химические показатели и плодородие песчано-супесчаных дерново-подзолистых почв Черниговского Полесья УССР / Д.Г. Тихоненко, соавт.: В.И. Канивец, А.И. Кисель, Н.А. Щуковский // Состав, свойства и плодородие почв Украины : сб. науч. тр. / Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1990. – С. 82–86. – Библиогр.: 3 назв.**
- 85. Тихоненко Д.Г. Генезис, эволюция и типология почв культурных геоэкосистем / Д.Г. Тихоненко // Мелиорация и охрана почв : тез. докл. III Съезда почвоведов и агрохимиков УССР (Харьков, 10–14 сент. 1990 г.) / Всесоюз. о-во почвоведов. Укр. фил., ВАСХНИЛ. ЮО, Укр. науч.-исслед. ин-т**

почвоведения и агрохимии им. А.Н. Соколовского. – Харьков, 1990. – С. 178–182.

86. Тихоненко Д.Г. Железистые новообразования в песчаных почвогрунтах юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.В. Медведев // Генезис почв : материалы Всесоюз. конф. / АН СССР, Всесоюз. о-во почвоведов. – Тбилиси, 1990. – С. 42–45.

87. Тихоненко Д.Г. Устойчивость производства и адаптивные системы ведения сельского хозяйства / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, Н.И. Авилова // Сборник научных трудов Воронежского сельскохозяйственного института им. К.Д. Глинки. – Воронеж, 1990. – С. 40–81.

88. Тихоненко Д.Г. Эволюция физических, химических и физико-химических показателей непесчаных-супесчаных почв Полесья УССР в ходе окультуривания / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.А. Щуковский // Экологические аспекты использования и охраны почвенных ресурсов Молдавии : тез. докл. респ. конф. (Кишинев, 12–13 июля 1990 г.). – Кишинев, 1990. – Т. 1. – С. 65–66.

1991

89. Тихоненко Д.Г. Геосистемная иерархия почвенного покрова / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, Н.И. Авилова // Системно-экологические основы развития сельского хозяйства и науки : материалы междунар. конф. – Нижний Новгород, 1991. – С. 11–14.

90. Тихоненко Д.Г. Диалектическая культура мышления в преподавании почвоведения и смежных наук о Земле / Д.Г. Тихоненко. – М., 1991. – 2 с. – Деп. во ВНИИТЭагропром, № 138/42 ВС-91.

1992

91. Тихоненко Д.Г. Генезис и классификация почв культурных геоэкосистем : (метод. аспект) / Д.Г. Тихоненко // Почвенный покров Украины и его рациональное использование : тез. докл. науч.-практ. конф., посвящ. 175-летию Харьковского государственного аграрного университета им. В.В. Докучаева (Харьков, июнь 1991 г.). – Харьков, 1992. – С. 3–4.

1993

92. Тихоненко Д.Г. Особливості розвитку піщано-супіщаних дерново-підзолистих ґрунтів Полісся України в культурних екосистемах / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Медведев, М.А. Щуковський // Екологія Полісся і проблеми, сучасність, майбутнє : тез. доп. – Харків, 1993. – С. 54–56.

93. Тихоненко Д.Г. Типологія пісків Полісся України / Д.Г. Тихоненко // Екологія Полісся і проблеми, сучасність, майбутнє : тез. доп. – Харків ; Луцьк, 1993. – С. 44–46.

1994

94. Тихоненко Д.Г. Генетична і еволюційна ідея на докучаєвській кафедрі за 100 років / Д.Г. Тихоненко // Ґрунти України: еволюція, систематика, окультурення та використання : тез. доп. на наук. конф., присвяч. 100-річчю

докучаєв. каф. ґрунтознавства (Харків, черв. 1994 р.) / М-во сіл. госп-ва і продовольства України, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 1994. – С. 3.

95. Тихоненко Д.Г. Еволюція ґрунтів України та проблема природокористування // 4-й з'їзд ґрунтознавців та агрохіміків України : матеріали / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.І. Сидоренко. – Харків : Урожай, 1994. – С. 32–38.

96. Тихоненко Д.Г. Эволюция почв и современная парадигма землепользования / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, В.И. Сидоренко // В.В. Докучаев и современное почвоведение : сб. науч. тр. / Харьк. гос. аграр. ун-т им. В.В. Докучаева. – Харьков, 1994. – С. 24–32. – Библиогр.: 3 назв.

1996

97. Тихоненко Д.Г. Акумулятивне ґрунтоутворення та підвищення родючості піщано-супіщаних ґрунтів Полісся України / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.А. Щуковський, В.І. Канівець. // Ґрунти України: екологія, еволюція, систематика, окультурення, оцінка, моніторинг, географія, використання : тези доп. конф., присвяч. 50-річчю ф-ту агрохімії та ґрунтознавства (Харків, черв. 1996 р.). – Харків : ХДАУ, 1996. – С. 14.

98. Тихоненко Д.Г. Ґрунтово-екологічний блок геоінформаційних систем та його використання у практиці землеустрою / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, А.А. Ремінський [та ін.] // Ґрунти України: екологія, еволюція, систематика, окультурення, оцінка, моніторинг, географія, використання : тези доп. конф., присвяч. 50-річчю ф-ту агрохімії та ґрунтознавства (Харків, черв. 1996 р.). – Харків : ХДАУ, 1996. – С. 165.

99. Тихоненко Д.Г. Еволюція ґрунтів України : (метод. аспекти) / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.І. Сидоренко // Підвищення родючості ґрунтів України, їх екологія, охорона, моніторинг в умовах земельної реформи : зб. наук. праць, присвяч. 50-річчю ф-ту агрохімії та ґрунтознавства / Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків : ХДАУ, 1996. – С. 58–67.

100. Тихоненко Д.Г. Еволюція ґрунтів України та їх практичне значення / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.А. Щуковський, В.І. Канівець // Ґрунти України: екологія, еволюція, систематика, окультурення, оцінка, моніторинг, географія, використання : тези доп. конф., присвяч. 50-річчю ф-ту агрохімії та ґрунтознавства (Харків, черв. 1996 р.). – Харків : ХДАУ, 1996. – С. 3.

101. Тихоненко Д.Г. 50 років факультету агрохімії та ґрунтознавства Харківського аграрного університету ім. В.В. Докучаєва / Д.Г. Тихоненко ; за участю М.О. Горіна, М.А. Щуковського // Підвищення родючості ґрунтів України, їх екологія, охорона, моніторинг в умовах земельної реформи : зб. наук. праць, присвяч. 50-річчю ф-ту агрохімії та ґрунтознавства / Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 1996. – С. 3–12.

1997

- 102. Тихоненко Д.Г.** До перегляду концептуальних основ землекористування та землеволодіння: еколого-еволюційний та геоінформаційний аспекти / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла // Вісник Харківського державного аграрного університету. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 1997. – № 3. – С. 4–11. – Бібліогр.: 6 назв.
- 103. Тихоненко Д.Г.** Екологічні критерії фахової елітарності та їх втілення в програми ступеневої системи підготовки агроґрунтознавців / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, М.А. Щуковський // Науковий вісник Національного аграрного університету. – К., 1997. – Вип. 2. – С. 253–256. – Бібліогр.: 8 назв.
- 104. Тихоненко Д.Г.** З когорти корифеїв: слово про Олександра Марковича Грінченка (з нагоди дня його народження) / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, Г.Я. Чесняк // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 1997. – № 3. – С. 122–124.
- 105. Тихоненко Д.Г.** Кібернетичний підхід до проектування систем підвищення родючості ґрунтів та захисту їх від хомогенного забруднення / Д.Г. Тихоненко, співавт.: І.М. Біла, М.О. Горін, А.А. Ремінський // Збірник наукових праць УСГА / Уман. с.-г. акад. – К. : Нора-прінт, 1997. – С. 64–66.

1998

- 106. Тихоненко Д.Г.** Долинний педолітогенез як біосферно-соціальний феномен в пліоцен-плейстоцені (палеоландшафтне моделювання) / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.І. Сидоренко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 1998. – № 2. – С. 3–19. – Бібліогр.: 30 назв.
- 107. Тихоненко Д.Г.** Еколого-бігеохімічна концепція природо-землекористування / Д.Г. Тихоненко // Питання біоіндикації та екології / М-во освіти України, М-во екол. безпеки України. – Запоріжжя, 1998. – Вип. 3. – С. 55–58.
- 108. Тихоненко Д.Г.** Кібернетичний аспект проблеми підвищення родючості та охорони ґрунтів в умовах земельної реформи / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвід. тем. наук. зб. – Харків, 1998. – Ч. 2. – С. 96–97.

1999

- 109. Тихоненко Д.Г.** До проблеми підзолотворення у піщано-супіщаних ґрунтах Полісся та Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 1999. – № 2. – С. 3–12. – Бібліогр.: 11 назв.

110. Тихоненко Д.Г. Інформаційне забезпечення створення електронних ґрунтово-екологічних, ландшафтних та інших карт сільськогосподарського призначення / Д.Г. Тихоненко, співавт. : І.М. Біла, М.О. Горін, А.А. Ремінський, С.В. Рибалко // Вісник ХДАУ. Серія «Економіка АПК і природокористування» / Харьк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 1999. – Вип. 5 : Проблеми землеустрою, земельного кадастру та екології навколишнього середовища в умовах здійснення земельної реформи. – С. 318–321.

111. Тихоненко Д.Г. Ноосферологія – наука про виживання та майбутнє людства / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 1999. – № 1. – С. 4–6. – Бібліогр.: 7 назв.

112. Тихоненко Д.Г. Передумови та проблеми розвитку комп'ютерних технологій при картографуванні ґрунтів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: І.М. Біла, М.О. Горін, А.А. Ремінський, С.В. Рибалко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія "Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство". – Харків : ХДАУ, 1999. – №. 1. – С. 72–74.

2001

113. Тихоненко Д.Г. До питання про класифікацію ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Ґрунтознавство. – Дніпропетровськ, 2001. – Т. 1, № 1–2. – С. 15–23.

114. Тихоненко Д.Г. До питання трактовки дії елементарних ґрунтових процесів (ЕГП) / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 2001. – № 1. – С. 3–4. – Бібліогр.: 3 назви.

115. Тихоненко Д.Г. Звернення учасників міжнародної науково-практичної конференції «Ґрунтознавство та агрохімія на зламі тисячоліть», присвяченої 40-річчю завершення крупномасштабних ґрунтових обстежень України і 185-річчю заснування Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва до Президента України Л.Д. Кучми, Голови Верховної Ради І.С. Плюща, Президента УААН М.В. Зубця / Д.Г. Тихоненко, співавт. С.Ю. Булигін // Сільський час. – 2001. – № 29 (231). – 11 лип.

116. Тихоненко Д.Г. Історія ґрунтово-картографічних досліджень в Україні / Д.Г. Тихоненко, співавт.: А.О. Георгі, М.О. Горін [та ін.] // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 2001. – № 3. – С. 3–14. – Бібліогр.: 3 назви.

117. Тихоненко Д.Г. Про автора:[про В.І. Канівця] / Д.Г. Тихоненко // Канівець В.І. Життя ґрунту. – 2-ге вид., допов. – К. : Аграр. наука, 2001. – С. 3–4.

118. Тихоненко Д.Г. Про класифікацію ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва.

Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 2001. – № 3. – С. 33–39. – Бібліогр.: 6 назв.

119. Тихоненко Д.Г. Рішення науково-практичної конференції «Ґрунтознавство та агрохімія на зламі тисячоліть» / Д.Г. Тихоненко, співавт.: С.Ю. Булигін, М.А. Щуковський // Сільський час. – 2001. – № 29 (231). – 11 лип.

2002

120. Тихоненко Д.Г. Вплив зольності лісової підстилки на склад обмінних катіонів лісових ґрунтів / Д.Г. Тихоненко, співавт. К.Б. Новосад // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2002. – № 1. – С. 85–92. – Бібліогр.: 28 назв.

2003

121. Тихоненко Д.Г. Історико-термінологічний погляд на класичну спадщину (інформаційне осмислення фундаментальних категорій ґрунтознавства та суміжних наук до 120-х роковин праці «Русский чернозём» та експедицій В.В. Докучаєва). Повідомлення 1 / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2003 – № 1. – С. 12–29. – Бібліогр.: 50 назв.

122. Тихоненко Д.Г. Крупський М.К. : до 100-річчя від дня народження / Д.Г. Тихоненко // Агрохімія та ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. – Харків, 2004. – С. 11–18.

123. Тихоненко Д.Г. Фіторекультивация і педолітогенез / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.І. Сидоренко // Оптимізація агроландшафтів: раціональне використання, рекультивация, охорона : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ ; Орджонікідзе, 2–4 черв. 2003 р.). – Дніпропетровськ, 2003. – С. 117–119.

2004

124. Тихоненко Д.Г. Фіторекультивация і стартовий ґрунтогенез на літоземах / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.О. Забалуєв, М.О. Горін [та ін.] // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2004. – № 6. – С. 19–30. – Бібліогр.: 36 назв.

125. Тихоненко Д.Г. Харківська школа ґрунтознавців / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2004. – № 1. – С. 3–8. – Бібліогр.: 5 назв.

2005

- 126. Тихоненко Д.Г. Вступ** / Д.Г. Тихоненко // Грунтознавство : підручник. – К. : Вища освіта, 2005. – С. 5–8.
- 127. Тихоненко Д.Г. До 65-річчя з дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності професора М.О. Горіна** / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Грунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2005. – № 2. – С. 139–140.
- 128. Тихоненко Д.Г. Загальна схема ґрунтогенезу** / Д.Г. Тихоненко // Грунтознавство : підручник. – К. : Вища освіта, 2005. – Розд. 1. – С. 28–55.
- 129. Тихоненко Д.Г. Історико-термінологічні нариси з ґрунтознавства. Повідомлення 2** / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Грунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2005. – № 1. – С. 9–18. – Бібліогр.: 111 назв.
- 130. Тихоненко Д.Г. Методологічні засади класифікації ґрунтів (на прикладі території України та інших держав)** / Д.Г. Тихоненко // Вісник Чернівецького університету. Серія «Біологія». – Чернівці : Рута, 2005. – Вип. 251. – С. 40–49.
- 131. Тихоненко Д.Г. Органічна частина ґрунту** / Д.Г. Тихоненко // Грунтознавство. – К. : Вища освіта, 2005. – Розд. 2. – С. 56–81.
- 132. Тихоненко Д.Г. Педогенез і ноосфера в інформаційному суспільстві** / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла // Внесок академіка В.І. Вернадського в дослідження проблем розвитку і розміщення продуктивних сил : матеріали наук.-практ. конф. / НАН України. – К., 2005. – С. 154–160.
- 133. Тихоненко Д.Г. Раціональне землекористування та охорона земель : (замість передмови)** / Д.Г. Тихоненко, співавт.: С.Ю. Булигін, М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Грунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2005. – № 1. – С. 3–8.
- 134. Тихоненко Д.Г. Хімічний склад ґрунту** / Д.Г. Тихоненко // Грунтознавство. – К. : Вища освіта, 2005. – Розд. 4. – С. 139–157.

2006

- 135. Тихоненко Д.Г. Групповой и фракционный состав железистых соединений в песчаных и супесчаных почвах борových террас рек юга Русской равнины** / Д.Г. Тихоненко, соавт. В.С. Тищенко // Материали Всероссийской научной конференции, посвящённой 100-летию кафедры почвоведения им. Л.Н. Александровой / С.-Петербург. гос. аграр. ун-т. – СПб., 2006. – С. 66–67.
- 136. Тихоненко Д.Г. До проблеми екологізації аграрної освіти** / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Наука і суспільні проблеми суспільства: харчування, екологія, демографія : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 23–24 трав. 2006 р.). – Харків, 2006. – Ч. 2. – С. 202–207.

137. Тихоненко Д.Г. Екскурс в історію термінологічного ґрунтознавства. Повідомлення 3 / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2006. – № 6. – С. 3–11. – Бібліогр.: 29 назв.

138. Тихоненко Д.Г. Інформаційні аспекти ґрунтогенезу та ГІС-технологій, їх дослідження / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла, І.Ф. Букша, В.П. Пастернак // Таврійський науковий вісник. – Херсон, 2006. – Вип. 45. – С. 190–203.

139. Тихоненко Д.Г. Інформаційність ґрунтогенезу / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвід. тем. наук. зб. – Харків, 2006. – Спец. вип. до VII з'їзду УТГА (Київ, лип. 2006 р.) : Ґрунти – основа добробуту держави, турбота кожного. Кн. 1. – С. 135–144.

140. Тихоненко Д.Г. Інформаційність ґрунтогенезу / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла // 7-й з'їзд Українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків : матеріали. – К., 2006. – С. 39–41.

141. Тихоненко Д.Г. Історія та методологія територіальних досліджень ґрунтів у дзеркалі земельних реформ / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Збірник наукових праць / НАН України, Черкас. нац. ун-т. – Черкаси, 2006. – Вип. 10. – С. 47–51.

142. Тихоненко Д.Г. Кафедра ґрунтознавства / Д.Г. Тихоненко // Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва. 1816–2006 : нарис / Р.І. Киричок, О.М. Голікова, З.І. Гриценко [та ін.] ; М-во аграр. політики України, Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва ; ред. кол.: М.Д. Євтушенко (голов. ред.), Р.І. Киричок, Д.Г. Тихоненко [та ін.]. – Харків : ХНАУ, 2006. – С. 325–337.

143. Тихоненко Д.Г. Сучасний стан і перспективи використання ландшафтних особливостей і ґрунтового покриву території навчально-дослідного господарства ХНАУ ім. В.В. Докучаєва / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2006. – № 7. – С. 3–19. – Бібліогр.: 29 назв.

2007

144. Тихоненко Д.Г. Вплив лісових насаджень на розвиток чорноземів типових Південно-Східного Лісостепу України / Д.В. Гавва, співавт.: Д.Г. Тихоненко, К.Б. Новосад // Екологізація сталого розвитку агросфери і ноосферна перспектива інформаційного суспільства : матеріали міжнар. наук. конф. студ., асп. і молодих учених (Харків, 3–5 жовт. 2007 р.) / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків : ХНАУ, 2007. – С. 106–107.

145. Тихоненко Д.Г. Деякі особливості розвитку і використання ґрунтового покриву борових терас річок Південного Заходу Російської рівнини / Д.Г. Тихоненко // Ґрунтознавство. – К. ; Дніпропетровськ, 2007. – Т. 8, № 1–2. – С. 72–76. – Бібліогр.: 11 назв.

146. Тихоненко Д.Г. Зональність ґрунтів / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.І. Полупан // Екологічна енциклопедія : у 3 т. – К. : ТОВ «Центр екол. освіти та інформації». – К., 2007. – Т. 2. – С. 105.

147. Тихоненко Д.Г. Рецензія / Д.Г. Тихоненко // Ґрунтознавство. – К. ; Дніпропетровськ, 2007. – Т. 8, № 3–4. – С. 110–111. – Рец. на кн.: Чинники ґрунтоутворення : навч. посіб. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2007. – 400 с.

2008

148. Тихоненко Д.Г. Головне багатство нації – учора, сьогодні, завтра (замість передмови) / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2008. – № 1. – С. 3–8.

149. Тихоненко Д.Г. До 50-річчя епохального обстеження ґрунтів України (історія, методологія, орієнтири) / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Збірник наукових праць / НАН України, Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2008. – Вип. 11. – С. 92–96.

150. Тихоненко Д.Г. До 50-річчя початку великомасштабних ґрунтових обстежень України : (іст. аспект) / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.А. Вергунов, М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2008. – № 1. – С. 9–19. – Бібліогр.: 17 назв.

151. Тихоненко Д.Г. Забуті класифікації ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2008. – № 2. – С. 3–6. – Бібліогр.: 3 назви.

152. Тихоненко Д.Г. Окислительно-восстановительный режим легких почв юго-запада Русской равнины / Д.Г. Тихоненко // Сборник научных трудов Курской государственной с.- х. академии им. И.И. Иванова. – Курск, 2008. – С. 10–15.

153. Тихоненко Д.Г. Петрографія і мінералогія пісків південного заходу у Східно-Європейській (Руській) рівнині / Д.Г. Тихоненко // Збірник наукових праць «Гене́за, географія та екологія ґрунтів» / Львів. НУ ім. Івана Франка. – Львів, 2008. – С. 534–539.

154. Тихоненко Д.Г. Раціональне використання ґрунтового покриву борових терас річок Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко // Збірник наукових праць Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток наукових досліджень – 2008». – Полтава, 2008.

2009

155. Тихоненко Д.Г. Академік О.Н. Соколовський – учений і педагог / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2009. – № 2. – С. 6–11. – Бібліогр.: 4 назви.

- 156. Тихоненко Д.Г. Вплив лісових насаджень на еволюцію чорноземів /** Д.Г. Тихоненко, співавт.: К.Б. Новосад, Г.Б. Гладун, Д.В. Гавва // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2009. – № 2. – С. 72–82. – Бібліогр.: 28 назв.
- 157. Тихоненко Д.Г. Докучаєвські наукові читання в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва /** Д.Г. Тихоненко // Ґрунтознавство. – Дніпропетровськ, 2009. – Т.10, № 1–2 (14). – С. 129–130.
- 158. Тихоненко Д.Г. Екологічні проблеми земель сільськогосподарського користування /** Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Сільськогосподарська екологія : навч. посіб. для ВНЗ / за заг. ред. В.О. Головка, А.З. Злотіна, В.Л. Мешкової. – Харків : Еспада, 2009. – С. 94–148.
- 159. Тихоненко Д.Г. Значення «Русского чернозема» В.В. Докучаєва у розвитку ґрунтознавства /** Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2009. – № 1. – С. 5–12. – Бібліогр.: 16 назв.
- 160. Тихоненко Д.Г. Значення «Русского чернозема» В.В. Докучаєва у розвитку ґрунтознавства /** Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Технічні науки. Сільськогосподарські науки. Економічні науки». – Харків : ХНАУ, 2009. – № 12(2). – С. 45–53. – Бібліогр.: 16 назв.
- 161. Тихоненко Д.Г. Маршрутами В.В. Докучаєва (навчальні експедиції ґрунтознавців) /** Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Наукові дослідження – теорія та експеримент 2009 : матеріали п'ятої Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 18–20 трав. 2009 р.). – Полтава, 2009. – С. 78–88.
- 162. Тихоненко Д.Г. Про харківську школу ґрунтознавства /** Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХНАУ, 2009. – № 3. – С. 6–7. – Бібліогр.: 5 назв.

2010

- 163. Тихоненко Д.Г. Агрогенне ґрунтоутворення і класифікація ґрунтів /** Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2010. – № 5. – С. 5–10. – Бібліогр.: 26 назв.
- 164. Тихоненко Д.Г. Горіну Миколі Олександровичу 70 років /** Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2010. – № 4. – С. 219–220.
- 165. Тихоненко Д.Г. Ґрунти долинних екосистем Лівобережного Лісостепу України (науковий доробок Докучаєвської кафедри ґрунтознавства) /** Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.В. Дегтярьов // Агрохімія і

грунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. [«Охороні ґрунтів – державну підтримку»]. – Харків, 2010. – Кн. I. – С. 151–163. – (Спецвип. до VIII з'їзду УТГА).

166. Тихоненко Д.Г. До проблеми консервації деградованих і малопродуктивних земель / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, В.В. Дегтярьов // Регіон – 2010 стратегія оптимального розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 4–5 листоп. 2010 р.). – Харків, 2010 – С. 339–342.

167. Тихоненко Д.Г. Колоїдно-хімічна діагностика акумулятивного ґрунтоутворення і родючості чорноземів України / Д.Г. Тихоненко, співавт. В.В. Дегтярьов // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. [«Охороні ґрунтів – державну підтримку»]. – Харків, 2010 . – Кн. 1. – С. 163–173.

168. Тихоненко Д.Г. Роль М.М. Сибірцева у розвитку ґрунтознавства : (до 150-річчя від дня народження) / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2010 – №. 4. – С. 5–10. – Бібліогр.: 18 назв.

169. Tikhonenko D.G. Humus stage evolution in chernozems of the left-bank of Ukraine / D.G. Tikhonenko // Proceedings of International Symposium on Soil Quality and Management of World Mollisols (ISSQMWM'2010) (Harbin, July 13–16, 2010), New Advances in Research and Management of World Mollisols. – China : Northeast Forestry University Press, 2010. – P. 110–111.

170. Tikhonenko D.G. Microbiological plazma transformation in different biogeocoenosises in Forest Steppe soils of Ukraine / D.G. Tikhonenko, K.B. Novosad, D.V. Gavva // Proceedings of International Symposium on Soil Quality and Management of World Mollisols (ISSQMWM'2010) (Harbin, July 13–16, 2010), New Advances in Research and Management of World Mollisols. – China : Northeast Forestry University Press, 2010. – P. 216–217.

171. Tikhonenko D.G. Nano diagnostic of colloidal peptization and coagulation under fertilizers input / D.G. Tikhonenko, V.I. Filon, S. Kharkivskiy // Proceedings of International Symposium on Soil Quality and Management of World Mollisols (ISSQMWM'2010) (Harbin, July 13–16, 2010), New Advances in Research and Management of World Mollisols. – China : Northeast Forestry University Press, 2010. – P. 194.

2011

172. Тихоненко Д.Г. До історії факультету агрохімії та ґрунтознавства Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2011. – № 2. – С. 5–8. – Бібліогр.: 9 назв.

173. Тихоненко Д.Г. Елементарні ґрунтові процеси (ЕГП) при акумулятивному ґрунтоутворенні / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія

«Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2011. – № 1. – С. 18–21. – Бібліогр.: 11 назв.

2012

174. Тихоненко Д.Г. Еволюція агрогенних ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Сучасне ґрунтознавство : наукові проблеми та методологія викладання : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої 90-річчю кафедри ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикучи. – К. : Інтерсервіс, 2012. – С. 290–292.

175. Тихоненко Д.Г. Елементарні ґрунтові процеси (ЕГП) у ґрунтах підзолистого типу Полісся України / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2012. – № 3. – С. 5–9. – Бібліогр.: 28 назв.

176. Тихоненко Д.Г. Мінеральна матриця чорноземів типових природних і агроєкосистем / Д.Г. Тихоненко, співавт. В.В. Дегтярьов // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2012. – №3 – С. 10–16. – Бібліогр.: 13 назв.

177. Тихоненко Д.Г. Пізньокайнозойський ґрунто-літогенез та фіторекультивация як ноосферна перспектива / Д.Г. Тихоненко, співавт.: П.В. Заріцький, Ж.М. Матвіїшина, В.О. Забалуєв, М.О. Горін, В.В. Андреев // Рекультивация складних техноєкосистем в новому тисячолітті : ноосферний аспект : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 2012. – С. 60–64.

178. Тихоненко Д.Г. Сезонна динаміка карбонатів кальцію у чорноземах типових під різними фітоценозами південно-східного Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко, співавт. Д.В. Гавва // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2012 – № 4. – С. 5–10. – Бібліогр.: 15 назв.

179. Тихоненко Д.Г. Учення про будову ґрунтового покриву / Д.Г. Тихоненко. – Харків, 2012. – 35 с.

180. Тихоненко Д.Г. Фізичні основи родючості ґрунтів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, В.А. Величко // Вісн. аграр. науки. – 2012. – № 11. – С. 6–10. – Бібліогр.: 13 назв.

181. Тихоненко Д.Г. Шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів факультету агрохімії та ґрунтознавства / Д.Г. Тихоненко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – К. : Інтерсервіс, 2012. – С. 312–313.

2013

182. Тихоненко Д.Г. Докучаєвська кафедра ґрунтознавства: історія і сучасність / Д.Г. Тихоненко, співавт. В.В. Дегтярьов // Матеріали Міжнар. наук.-практ. семінару, присвяч. 130-річчю виходу книги проф. В.В. Докучаєва

«Російський чорнозем» і появі с.-г. дослід. справи як галузі знань (Київ, 10 груд. 2013 р.). – К. : Аграр. наука, 2013. – С. 130–139.

183. Тихоненко Д.Г. Еволюція чорноземів агрогенного і постагрогенного використання Лівобережного Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко, співавт.: К.Б. Новосад, Д.В. Гавва // Науковий вісник Львівського університету. Серія географічна. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2013. – Вип. 44. – С. 356–363.

184. Тихоненко Д.Г. Мікробіологічна активність чорноземів типових Лівобережного Лісостепу України за різного використання / Д.Г. Тихоненко, співавт.: К.Б. Новосад, Д.В. Гавва // Екологізація сталого розвитку і ноосферна перспектива інформаційного суспільства : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. студ., асп. і молодих учених (Харків, 2–4 жовт. 2013 р.). – Харків : ХНАУ, 2013. – С. 83.

185. Тихоненко Д.Г. Проблеми картографування урбаноземів / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2013. – № 2. – С. 5–11. – Бібліогр.: 20 назв.

186. Тихоненко Д.Г. Фізичні основи родючості ґрунтів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, В.А. Величко // Вісник аграр. науки. – 2013. – № 11. – С. 6–9.

2014

187. Тихоненко Д.Г. Агрохімічна сировина в надрах України – перспектива сільськогосподарського використання / Д.Г. Тихоненко, співавт.: П.В. Заріцький, В.В. Дегтярьов, М.О. Горін, В.В. Андреев // Охорона ґрунтів : зб. наук. праць. – К., 2014. – Вип. 1. – С. 12–19.

188. Тихоненко Д.Г. Ґрунти населених пунктів: проблеми класифікації, діагностики, картографії та експертних оцінок / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. – Харків, 2014. – Кн. 2. – С. 88–87.

189. Тихоненко Д.Г. До 130-річчя від дня народження академіка Олексія Никаноровича Соколовського / Д.Г. Тихоненко, співавт.: Б.С. Носко, Н.М. Новосад // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. – Харків, 2014. – Кн. 1. – С. 191–197.

190. Тихоненко Д.Г. Еволюція чорноземів типових природних і агрогенних екосистем Лівобережного Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, К.Б. Новосад, Д.В. Гавва // Агрохімія і ґрунтознавство : міжвідом. тем. наук. зб. – Харків, 2014. – Кн. 1 : Пленарні доповіді. – С. 150–162.

2015

191. Тихоненко Д.Г. Біодіагностика чорноземів звичайних різного використання на основі еколого-трофічних угруповань мікроорганізмів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: К.Б. Новосад, Д.В. Гавва // Збірник наукових праць Львівського університету ім. Івана Франка – Львів : Ворохта, 2015. – Вип. 5. – С. 219–225.

192. Тихоненко Д.Г. Випускники факультету агрохімії та ґрунтознавства за період 1951–2015 рр. : (до 200-річчя ХНАУ ім. В.В. Докучаєва) / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2015. – № 1. – С. 5–11.

193. Тихоненко Д.Г. Генеза і класифікація агрочорноземів України / Д.Г. Тихоненко, співавт. Ю.В. Дегтярьов // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2014. – № 1. – С. 5–10. – Бібліогр.: 5 назв.

194. Тихоненко Д.Г. Головні закономірності розвитку агрогенних ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2015. – № 2. – С. 5–9. – Бібліогр.: 4 назви.

195. Тихоненко Д.Г. Історичний нарис кафедри ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (1894–2015 рр.) / Д.Г. Тихоненко. – Харків : Майдан, 2015. – 60 с.

196. Тихоненко Д.Г. Порівняльна характеристика чорноземів типових природних і агрогенних екосистем Лівобережного Лісостепу України / Д.Г. Тихоненко [та ін.] // Ґрунти і сучасність : зб. наук. праць / Львів. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Ворохта, 2015. – С. 213–219.

2016

197. Тихоненко Д.Г. Ґрунтовий покрив дослідного поля «Роганського стаціонару» Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва / Д.Г. Тихоненко, співавт. Ю.В. Дегтярьов // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2016. – № 2. – С. 5–13. – Бібліогр.: 3 назви.

198. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство в Україні: історія та сучасність : монографія / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.А. Вергунов, М.О. Горін, Н.М. Новосад ; за ред. та з передмовою Д.Г. Тихоненка. – Харків : Майдан, 2016. – Ч. 1. – 408 с.

199. Тихоненко Д.Г. До проблеми моніторингу ґрунтів природних та агрогенних екосистем: методологія оцінки якості / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, М.О. Горін // Посібник українського хлібороба : наук.-практ. зб. – К., 2016. – Т. 1 : Українські чорноземи на початку третього тисячоліття. – С. 85–95.

200. Тихоненко Д.Г. Еволюційно-біогеохімічна систематика ґрунтів на основі палеоінформаційної моделі / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство, екологія ґрунтів». – Харків : ХНАУ, 2016. – № 1. – С. 5–12.

201. Тихоненко Д.Г. Класифікація ґрунтів України / Д.Г. Тихоненко // Посібник українського хлібороба : наук.-практ. зб. – К., 2016. – Т. 1 : Українські чорноземи на початку третього тисячоліття. – С. 73–76.

202. Тихоненко Д.Г. Маршрутами В.В. Докучаєва : (до 125-річчя «Русского чернозема» та 120-річчя початку Полтавської експедиції В.В. Докучаєва) / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Посібник українського хлібороба : наук.-практ. зб. – К., 2016. – Т. 1 : Українські чорноземи на початку третього тисячоліття. – С. 71–73. – Бібліогр.: 9 назв.

203. Тихоненко Д.Г. Словник ґрунтознавчих термінів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, М.О. Горін // Посібник українського хлібороба. : наук.-практ. зб. – К., 2016. – Т. 1 : Українські чорноземи на початку третього тисячоліття. – С. 76–85.

ПАТЕНТИ

204. А. с. 986906. Спосіб получения медленно растворимого минерального удобрения / Д.Г. Тихоненко, соавт.: И.И. Смольянинов, Ю.Е. Малюга. – Заяв. 04.06.80; опубл. 07.09.82.

205. Пат. 48803 Україна, МГЖ А01В79/00. Спосіб визначення реакційної здатності власне гумусових речовин / В.В. Дегтярьов, співавт. Д.Г. Тихоненко ; власник Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва. – № U2009 03231: заявл. 06.04.2009; вид. 12.04.2010; Бюл. № 7 / МОН України. Департамент інтелектуальної власності.

206. Пат. 58047 Україна, МПК G01N 33/24 (2011.01). Спосіб визначення інтенсивності антропогенного навантаження на чорноземні ґрунти / В.В. Дегтярьов, співавт.: Д.Г. Тихоненко, С.В. Крохін, О.І. Моргунова, О.С. Жернова ; власник Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – № u 2010 11240; заявл. 20.09.2010, Бюл. № 6.

207. Пат. 65574 Україна, МПК А01В79/00. Спосіб визначення гранулометричного складу ґрунту / В.В. Дегтярьов, співавт.: Д.Г. Тихоненко, С.В. Крохін, О.Ю. Чекар ; власник Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. – № u 2011 06072; заявл. 16.05.2011, Бюл. № 23.

ПІДРУЧНИКИ, НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

208. Тихоненко Д.Г. Генезис, эволюция и типология почвообразующих пород северо-востока Украины : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, Н.И. Лактионов, В.И. Сидоренко [и др.]. – Харьков : ХСХИ, 1989. – 72 с.

- 209. Тихоненко Д.Г. Геологія з основами мінералогії** : підручник / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.А. Щуковський, В.В. Дегтярьов, А.Г. Язикова, Л.Л. Велічко, В.С. Тарара. – Харків : ХНАУ, 2002. – 293 с.
- 210. Тихоненко Д.Г. Геологія з основами мінералогії** : підручник / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, М.А. Щуковський, А.Г. Язикова, Л.Л. Велічко, В.С. Тарара ; за ред. Д.Г. Тихоненка. – 2-ге вид. – К. : Вища освіта, 2003. – 257 с. : іл.
- 211. Тихоненко Д.Г. Геологія з основами мінералогії** : підручник / [Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, В.В. Дегтярьов та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 448 с. : іл.
- 212. Тихоненко Д.Г. Геологія з основами мінералогії** : підручник / [Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, В.В. Дегтярьов та ін.]. – Харків : Майдан, 2009. – 584 с.
- 213. Тихоненко Д.Г. Геологія з основами мінералогії** : підручник / П.В. Заріцький, співавт.: Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, В.В. Андрєєв, В.В. Дегтярьов ; за ред. П.В. Заріцького, Д.Г. Тихоненка ; ред.-уклад. М.О. Горін. – Харків : Майдан, 2012. – 584 с.
- 214. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство** : підруч. для підготовки бакалаврів в аграр. вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації з напрямку «Агрономія» / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, М.І. Лактіонов, К.Б. Новосад, В.В. Медведєв, С.А. Балюк, С.Ю. Булігін, В.І. Канівець, О.П. Канаш, М.В. Лісовий, П.С. Трусковецький, О.І. Гуторов ; за ред. Д.Г. Тихоненка. – К. : Вища освіта, 2005. – 703 с.
- 215. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство часткове** : навч. посіб. / Д.Г. Тихоненко ; Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків : ХДАУ, 1995. – 156 с.
- 216. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство часткове** : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. аграр. спец. III–IV рівнів акредитації / Д.Г. Тихоненко. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Харків : ХНАУ, 2000. – 184 с.
- 217. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство часткове** : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. аграр. спец. III–IV рівнів акредитації / Д.Г. Тихоненко. – 3-тє вид. – Харків : ХНАУ, 2001. – 186 с.
- 218. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство часткове** : навч. посіб. для закл. освіти III–IV рівнів акредитації з напрямку «Агрономія» / Д.Г. Тихоненко ; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – 4-тє вид. – Харків : ХНАУ, 2007. – 187 с.
- 219. Тихоненко Д.Г. Еволюція ґрунтів** : цикл лекцій / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2011. – 73 с.
- 220. Тихоненко Д.Г. Зональные особенности формирования почв Украины и проблемы их окультуривания** : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.И. Лактионов, В.Д. Муха. – Харьков : ХСХИ, 1985. – 75 с.
- 221. Тихоненко Д.Г. Картографія ґрунтів** : навч. посіб. для студ. аграр. спец. вищ. навч. аграр. закл. III–IV рівнів акредитації / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, М.А. Щуковський, С.В. Рибалко ; Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва ; за ред. Д.Г. Тихоненка. – Харків : ХДАУ, 2001. – 319 с.

- 222. Тихоненко Д.Г. Картографія ґрунтів** : підручник / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, М.О. Горін, Д.В. Гавва]. – Харків : Майдан, 2013. – 350 с.
- 223. Тихоненко Д.Г. Картографія ґрунтів** : підручник / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, М.О. Горін, С.І. Веремеєнко, В.М. Фурман, Д.В. Гавва ; за ред. Д.Г. Тихоненка ; ред.-укл. М.О. Горін. – [3-тє вид., допов. і переробл.]. – Харків : Майдан, 2014. – 394 с. : іл.
- 224. Тихоненко Д.Г. Класифікація ґрунтів** : лекція / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2009. – 59 с.
- 225. Тихоненко Д.Г. Полевая диагностика в субтропических и тропических почв** : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, А.А. Георги, О.П. Кирия, В.В. Лежава, Н.К. Шония ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1990. – 56 с.
- 226. Тихоненко Д.Г. Почвенный покров и рациональное использование земель влажных субтропиков Грузии** : учеб. пособие для студ. из зарубеж. стран по спец. 31.01 «Агрохимия и почвоведение» / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, О.П. Кирия, В.В. Лежава [и др.] ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева ; под ред.: Д.Г. Тихоненко, Н.А. Горина. – Харьков : ХСХИ, 1989. – 74 с.
- 227. Тихоненко Д.Г. Почвенный покров УССР и рациональное его использование** : учеб. пособие по проведению учеб. практики по почвоведению / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, В.Д. Муха, Н.А. Горин ; М-во сел. хоз-ва СССР, Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева ; под ред. А.М. Гринченко. – Харьков : ХСХИ, 1975. – 159 с.
- 228. Тихоненко Д.Г. Почвоведение с основами геоботаники** : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.И. Лактионов, Н.А. Горин, Л.И. Васильева. – Харьков : ХСХИ, 1988. – 100 с.
- 229. Тихоненко Д.Г. Практикум з ґрунтознавства** : навч. посіб. / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, С.В. Крохін, Л.Л. Величко, К.Б. Новосад та ін.]. – Харків : ХНАУ, 2009. – 448 с.
- 230. Тихоненко Д.Г. Практикум по почвоведению с основами геоботаники** / Н.И. Лактионов, соавт.: Д.Г. Тихоненко, Н.А. Горин, Л.И. Васильева ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1988. – 74 с.
- 231. Тихоненко Д.Г. Производственная деятельность агронома: активные методы обучения студентов в с.-х. вузе** : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин, М.М. Гохлернер [и др.] ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева ; под ред. Д.Г. Тихоненко. – Харьков : ХСХИ, 1989. – 73 с.
- 232. Тихоненко Д.Г. Рабочая тетрадь для учебно-исследовательской и самостоятельной работы по частному почвоведению** : учеб. пособие / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, А.А. Георги, Л.Л. Величко ; Харьк. с.-х. ин-т им. В.В. Докучаева. – Харьков : ХСХИ, 1989. – 60 с.
- 233. Тихоненко Д.Г. Робочий зошит з курсу «Ґрунтознавство часткове»** : посібник / [Д.Г. Тихоненко, Л.Л. Величко, К.Б. Новосад, О.М. Казюта]. – Харків : ХНАУ, 2009. – 44 с.

234. Тихоненко Д.Г. Сільськогосподарська екологія : навч. посіб. / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін. – Харків : ХНАУ, 2009. – 57 с.
235. Тихоненко Д.Г. Учення про будову ґрунтового покриву : цикл лекцій / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2012. – 36 с.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ

236. Тихоненко Д.Г. Методические указания и контрольные задания по курсу «Методика составления и использования крупномасштабных почвенных карт» / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги. – Харьков : ХСХИ, 1978. – 53 с.
237. Тихоненко Д.Г. Программа учебной практики и контрольные вопросы по почвоведению для студентов IV курса факультета заочного образования / Д.Г. Тихоненко. – Харьков : ХСХИ, 1978. – 10 с.
238. Тихоненко Д.Г. Генезис и окультуривание лёгких почв Полесья УССР : лекция / Д.Г. Тихоненко. – Харьков : ХСХИ, 1983. – 36 с.
239. Тихоненко Д.Г. Экологические принципы подготовки почвоведов-агрохимиков / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.А. Горин // Высшее и среднее образование. – Иваново, 1984. – С. 2–5.
240. Тихоненко Д.Г. Положение о присвоении квалификации техника-почвовед, старшего техника-почвовед / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, А.А. Георги – Харьков : ХСХИ, 1984. – 6 с.
241. Тихоненко Д.Г. Программа и методика проведения учебной практики по почвоведению / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги. – Харьков : ХСХИ, 1984. – 33 с.
242. Тихоненко Д.Г. Программа и методика проведения учебной практики по почвоведению для студентов из зарубежных стран / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин. – Харьков : ХСХИ, 1985. – 64 с.
243. Тихоненко Д.Г. Опыт активизации практической подготовки учёных агрономов, почвоведов-агрохимиков / Д.Г. Тихоненко. – М., 1986. – 10 с. – Деп. во ВНИИТЭИСХ, № 541/9 ВС-8.
244. Тихоненко Д.Г. Новое в подготовке почвоведов-агрохимиков Харьковского СХИ им. В.В. Докучаева / Д.Г. Тихоненко // Материалы VII научно-методической конференции профессорско-преподавательского состава 3–7 февраля 1987 г. : сб. науч. ст. – Харьков, 1987. – С. 7–11. – Деп. во ВНИИТЭИСХ, № 365/2, ВС-87.
245. Тихоненко Д.Г. Интегрирование знаний и совершенствование практической подготовки студентов / Д.Г. Тихоненко. – М., 1989. – 10 с. – Деп. во ВНИИТЭагропром, №. 354/ВС-89.
246. Тихоненко Д.Г. Активизация обучения студентов зарубежных стран / Д.Г. Тихоненко, соавт. Н.А. Горин // Проблемы подготовки кадров для зарубежных стран. – Одесса, 1989. – Ч. 1. – С. 10–11.

- 247.** Тихоненко Д.Г. Положение о подготовке специалистов для зарубежных стран на уровне бакалавра наук / Д.Г. Тихоненко, соавт. М.О. Горин. – Харьков : ХСХИ, 1992. – 6 с.
- 248.** Тихоненко Д.Г. Програма виробничої практики студентів агрономів та ґрунтознавців / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін ; Харк. держ. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків : ХДАУ, 1992. – 13 с.
- 249.** Тихоненко Д.Г. Опыт изучения математическим методам при подготовке агропочвоведов / Д.Г. Тихоненко, соавт.: Н.А. Горин, В.С. Чумаченко // Применение математических методов и ЭВМ в почвоведении, агрохимии и земледелии : тез. докл. 3-й науч. конф. (Барнаул, 22–26 сент. 1992 г.). – Барнаул, 1992. – С. 89–90.
- 250.** Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство : програма для с.-г. вищ. навч. закл. із спец. 31.01 «Агрохімія і ґрунтознавство» / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.К. Шикула, А.І. Сірий, Л.Р. Петренко, М.І Лактіонов. – К. : Вища школа, 1995. – 16 с.
- 251.** Тихоненко Д.Г. Сучасна концепція екологічної підготовки на етапі реформування земельних відносин / Д.Г. Тихоненко // Современные проблемы охраны земель. – К., 1997. – С. 129–132.
- 252.** Тихоненко Д.Г. Екологія – нова спеціалізація агроґрунтознавців / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла, М.А. Щуковський // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. – Дніпропетровськ, 2000. – № 1–2. – С. 115–119.
- 253.** Тихоненко Д.Г. Сучасні підходи до підготовки агроґрунтознавців на засадах екологізації та інформатизації аграрного бізнесу / Д.Г. Тихоненко, співавт.: М.О. Горін, І.М. Біла, М.А. Щуковський // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків : ХДАУ, 2001. – № 4. – С. 90–92.
- 254.** Тихоненко Д.Г. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, напряму підготовки «Агрономія» : галузевий стандарт вищ. освіти / Д.Г. Тихоненко [та ін.] ; М-во освіти і науки України. – К. : МОН, 2005. – 183 с.
- 255.** Тихоненко Д.Г. Положення про організацію навчального процесу підготовки фахівців за кредитно-модульною системою / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2005. – 34 с.
- 256.** Тихоненко Д.Г. Інтегрована система АРМ та її застосування у навчальному процесі / Д.Г. Тихоненко // Прикладні комп'ютерні програми для навчальної, методичної та організаційної роботи у вищих навчальних закладах освіти III–IV рівнів акредитації. – К. : Аграр. освіта, 2005. – С. 123–126.
- 257.** Тихоненко Д.Г. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-професійна програма підготовки магістра напряму підготовки «Агрономія» : галузевий стандарт вищ. освіти / Д.Г. Тихоненко [та ін.]. – К. : МОН, 2006. – 35 с.

- 258.** Тихоненко Д.Г. Освітньо-кваліфікаційна характеристика. Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста напряму підготовки «Агрономія» : галузевий стандарт вищ. освіти / Д.Г. Тихоненко [та ін.]. – К. : МОН, 2006. – 30 с.
- 259.** Тихоненко Д.Г. Особливості організації навчального процесу в агроуніверситеті у сучасних умовах / Д.Г. Тихоненко // Актуальні проблеми підвищення якості національної аграрної освіти відповідно до вимог Болонської конвенції : матеріали XI навч.-метод. конф. наук.-пед. працівників, присвяч. 190-річчю ХНАУ ім. В.В. Докучаєва (Харків, 15–17 лютого 2006 р.). – Харків : ХНАУ, 2006. – С. 3–6.
- 260.** Тихоненко Д.Г. Робочий зошит з ґрунтознавства / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2006. – 45 с.
- 261.** Тихоненко Д.Г. До проблеми екологізації аграрної освіти / Д.Г. Тихоненко, співавт. М.О. Горін // Наука і соціальні проблеми суспільства : харчування, екологія, демографія : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 23–24 трав. 2006 р.) / М-во освіти і науки України, НАН України, УААН. – Харків, 2006. – Ч. 2. – С. 202–208.
- 262.** Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство: програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, К.Б. Новосад, А.Д. Балаєв, О.П. Тонха, Ю.С. Кравченко, В.С. Вахняк. – К. : Аграр. освіта, 2007. – 19 с.
- 263.** Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство : програма навчальної дисципліни для підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.090101 «Агрономія» (спеціальність 6.090101.01 Агрохімія і ґрунтознавство) в вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації Міністерства аграрної політики України / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, К.Б. Новосад, А.Д. Балаєв, О.Л. Тонха, Ю.С. Кравченко, В.С. Вахняк // Департамент аграрної освіти, науки та дорадництва : наук.-метод. центр аграр. освіти. – К. : Аграр. освіта, 2007. – 35 с.
- 264.** Тихоненко Д.Г. Програма навчальної дисципліни «Геологія з основами мінералогії» для підготовки бакалаврів напряму 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, О.М. Казюта. – К. : Аграр. освіта, 2009. – 17 с.
- 265.** Тихоненко Д.Г. Типова програма навчальної дисципліни «Управління ґрунтовими режимами» для підготовки фахівців ОКР «магістр» в аграрних вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації зі спеціальності 8.130101 «Агрохімія і ґрунтознавство» / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.В. Дегтярьов, А.Б. Ачасов, А.О. Ачасова. – К. : Аграр. освіта, 2009. – 15 с.
- 266.** Тихоненко Д.Г. Типова програма навчальної дисципліни «Охорона ґрунтів і відтворення їх родючості» для підготовки фахівців ОКР «магістр» в аграрних вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації зі спеціальності 8.130101 «Агрохімія і ґрунтознавство» / Д.Г. Тихоненко,

співавт.: В.В. Дегтярьов, А.Б. Ачасов, А.О. Ачасова. – К. : Аграр. освіта, 2009. – 25 с.

267. Тихоненко Д.Г. Методичні рекомендації щодо складання навчально-методичних комплексів дисциплін / Д.Г. Тихоненко, співавт.: В.К. Пузік, В.В. Дегтярьов [та ін.]. – Харків : ХНАУ, 2009. – 34 с.

268. Тихоненко Д.Г. Картографія ґрунтів : методичні вказівки і завдання для самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання (галузь знань 0901 «Сільське і лісове господарство» напрямку підготовки 6.090101 «Агрономія» за спеціальності «Агрохімія і ґрунтознавство») / [Д.Г. Тихоненко, В.С. Тарара, А.Б. Ачасов, С.В. Крохін]. – Харків : ХНАУ, 2009. – 90 с.

269. Тихоненко Д.Г. Типова навчальна програма з дисципліни «Геологія з основами геоморфології» / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, О.М. Казюта та ін.]. – К. : Аграр. освіта, 2009. – 19 с.

270. Тихоненко Д.Г. Методичні вказівки до написання і оформлення курсової роботи з курсу «Ґрунтознавство часткове» для студентів спеціальності 6.09.01.01 «Агрохімія і ґрунтознавство» – бакалавр / Д.Г. Тихоненко, співавт. Л.Л. Величко. – Харків : ХНАУ, 2010. – 23 с.

271. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство з основами геології : бланк курсової роботи «Агрогенетична характеристика та шляхи підвищення родючості ґрунтів» та методичні вказівки до її виконання / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, О.Ю. Чекар та ін.] ; за ред. Д.Г. Тихоненка. – Харків : ХНАУ, 2010. – 64 с.

272. Тихоненко Д.Г. Великомасштабне картографування ґрунтів за допомогою інтегрального аналізу даних дистанційного зондування і цифрових моделей рельєфу : метод. рекомендації / Д.Г. Тихоненко, співавт.: А.Б. Ачасов, А.О. Ачасова. – Харків : ХНАУ, 2010. – 48 с.

273. Тихоненко Д.Г. Мікробіологія ґрунтів : навч. програма / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, О.М. Казюта та ін.]. – К. : Аграр. освіта, 2011. – 20 с.

274. Тихоненко Д.Г. Інтегроване знання / Д.Г. Тихоненко. – Кам'янець-Подільський, 2011. – С. 431–433.

275. Тихоненко Д.Г. Ґрунтознавство з основами геології : пакет тестових завдань (для студентів напрямку підготовки 6.090101 «Агрономія», 6.090106 «Захист рослин», 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» : метод. розробки / [Д.Г. Тихоненко, В.В. Дегтярьов, О.Ю. Чекар, С.В. Крохін]. – Харків : ХНАУ, 2011. – 56 с.

276. Тихоненко Д.Г. Галузевий стандарт вищої освіти ОПП «магістр» за спеціальністю 8.09010103 «Експертна оцінка ґрунтів» напряму підготовки 6.090101 «Агрономія» / В.В. Дегтярьов, співавт.: С.М. Кравченко, Д.Г. Тихоненко [та ін.] // МОН України. – К., 2013. – 31 с.

277. Тихоненко Д.Г. Сучасні методи діагностики ґрунтів : метод. вказівки до навч. та самостійної роботи аспірантів / Д.Г. Тихоненко. – Харків : ХНАУ, 2016. – 21 с.

НАВЧАЛЬНІ КІНОФІЛЬМИ (16 мм)

- 278.** **Глазами почвоведа** : учеб. кинофильм 20 мин., чорно-белый, озвученный / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин, И.Я. Миндель.
- 279.** **Почва – зеркало ландшафта** : учеб. кинофильм 30 минут, цветной, озвученный / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин, И.Я. Миндель.
- 280.** **Экспедиция – 80** : учеб. кинофильм 20 мин., цветной, озвученный / Д.Г. Тихоненко, соавт.: А.А. Георги, Н.А. Горин, И.Я. Миндель.

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ (ТЗН)

Контрольно-навчальні електрифіковані пристрої (1984–1986 рр.)

- 281.** Влияние обменных катионов на физические показатели почв / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 282.** Засоленные почвы и солончаки / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 283.** Определитель почв / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 284.** Основные химические и физико-химические показатели главных типов почв / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 285.** Солонцеватые почвы и солонцы / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 286.** Химмелиорация почв подзолистого типа / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.
- 287.** Черноземы / Д.Г. Тихоненко, соавт. А.А. Георги.

НАУКОВА ШКОЛА

ДИСЕРТАЦІЇ, ПІДГОТОВЛЕНІ ПІД НАУКОВИМ КЕРІВНИЦТВОМ Д. Г. ТИХОНЕНКА

На здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук

- 1. Горін М.О.** Заплавне ґрунтоутворення Полісся та Лісостепу України (еволюція, біогеохімія, окультурювання) : автореф. дис. ... д-ра біол. наук / М.О. Горін. – Харків, 2002. – 42 с.
- 2. Дегтярьов В.В.** Колоїдно-хімічна характеристика гумусово-аккумулятивного ґрунтоутворення і родючості природних і агрогенних чорноземів Лівобережного Лісостепу і Степу України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / В.В. Дегтярьов.–Харків, 2010. – 42 с.
- 3. Філон В.І.** Діагностика і екологічнобезпечне спрямування трансформації ґрунтів при внесенні добрив : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / В.І. Філон. – Харків, 2011.– 31 с.

На здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук

- 4. Погорелова Т.А.** Особенности начального почвообразования на карбонатной красно-бурой морене в современных условиях : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Т.А. Погорелова. – Харьков, 1989. – 23 с.
- 5. М'Байлао Камдингао Лаомейкейн (республіка Чад).** Особенности почвообразования, типология и повышение плодородия пойменных земель : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Л.К. М'Байлао. – Харьков, 1989. – 18 с.
- 6. Саизону Агемон Годенс Роже (Бенин).** Структура азотного фонда черноземов типичных мощных Лесостепи УССР и желтоземов типичных влажных субтропиков Западной Грузии в природных и культурных экосистемах (Гвинея) : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / А.Г.Р. Саизону. – Харьков, 1990. – 23 с.
- 7. Щуковский Н.А.** Особенности развития дерново-подзолистых песчано-супесчаных почв Полесья Украины в культурных экосистемах : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Н.А. Щуковский. – Харьков, 1992. – 21 с.
- 8. Сангаре Салиф (Мали).** Эволюция красных ферраллитных почв юго-западного Мали под влиянием антропогенного фактора : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / С. Салиф. – Харьков, 1993. – 22 с.
- 9. Мерруки Камал (Алжир).** Влияние лесных насаждений и травянистой растительности на основные характеристики чернозема типичного мощного слабосмытого юго-востока Лесостепи Украины : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / К. Мерруки. – Харьков, 1993. – 15 с.

- 10. Газі Ахмед Мутана (Йемен).** Основні закономірності розвитку та використання ґрунтів вадей півдня Аравійського півострова : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / А.М. Газі. – Харків, 1996. – 18 с.
- 11. Новосад К.Б.** Еволюція чорноземів типових глибоких південно-східного Лісостепу України під різними фітоценозами : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / К.Б. Новосад. – Харків, 2001. – 21 с.
- 12. Казюта О.М.** Особливості розвитку та використання заплачних лісових ґрунтів р. Сіверський Донець у Лісостепових умовах : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / О.М. Казюта. – Харків, 2004. – 21 с.
- 13. Тіщенко В.С.** Ґрунтоутворення та раціональне використання піщаних і супіщаних ґрунтів борових терас річок Лівобережного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / В.С. Тіщенко. – Харків, 2005. – 22 с.
- 14. Канівець С.В.** Чорноземні ґрунти опілля правобережжя Десни : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / С.В. Канівець. – Харків, 2009. – 17 с.
- 15. Гавва Д.В.** Агрогенна і постагрогенна еволюція чорноземів типових Лівобережного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / Д.В. Гавва. – Київ, 2012. – 22 с.
- 16. Дегтярьов Ю.В.** Порівняльна характеристика чорноземів типових природних і агрогенних екосистем лівобережжя Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / Ю.В. Дегтярьов. – Харків, 2015. – 24 с.

**ДИСЕРТАЦІЇ,
ОФІЦІЙНИМ ОПОНЕНТОМ ЯКИХ БУВ Д.Г. ТИХОНЕНКО**

На здобуття наукового ступеня доктора сільськогосподарських наук

- 17. Переверзев В.Н.** Роль органического вещества и азота в почвообразовании и плодородии почв на Крайнем Севере : автореф. дис. ... д-ра с.-х. наук / В.Н. Переверзев. – Ленинград–Пушкин, 1985. – 32 с.
- 18. Снакин В.В.** Экологическая роль живой фазы почвы в биоценозе : автореф. дис. ... д-ра с.-х. наук / В.В. Снакин. – Днепропетровск, 1992. – 33 с.
- 19. Сметана М.Г.** Едафотопи передгірських і гірських біогеоценозів Казахстану, їх зоодіагностика і закономірності просторового розподілу : автореф. дис. ... д-ра біол. наук / М.Г. Сметана. – Дніпропетровськ, 1993. – 33 с.
- 20. Матвишина Ж.М.** Микроморфология и педогенез верхнекайнозойских ископаемых почв : автореф. дис. ... д-ра геогр. наук / Ж.М. Матвишина. – Киев, 1993. – 58 с.
- 21. Балаєв А.Д.** Органічна речовина та шляхи її відтворення в чорноземах Лісостепу і Степу України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / А.Д. Балаєв. – Київ, 1997. – 46 с.
- 22. Чайковська Л.О.** Наукове обґрунтування біологічної мобілізації фосфору в агроекосистемах південного Степу України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / Л.О. Чайковська. – Київ, 2004. – 37 с.

- 23. Белоліпський В.О.** Теоретичне обґрунтування і шлях ґрунтоводоохоронної оптимізації агроландшафтів в Зоні Степу України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / В.О. Белоліпський. – Київ, 2006. – 43 с.
- 24. Велічко В.А.** Родючість ґрунтів України за агропотенціалами основних сільськогосподарських культур : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / В.А. Велічко. – Харків, 2009. – 39 с.
- 25. Опанасенко М.Є.** Теоретичні і прикладні основи оцінювання родючості скелетних ґрунтів Криму та освоєння їх під плодові і горіхоплодні культури : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / М.Є. Опанасенко. – Харків, 2009. – 37 с.
- 26. Гаськевич В.Г.** Теоретичні основих і прикладні аспекти деградації ґрунтів Малого Полісся : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / В.Г. Гаськевич. – Львів, 2010. – 38 с.
- 27. Ткаченко М.А.** Відтворення родючості сірих лісових ґрунтів за різних систем удобрення та хімічної меліорації у правобережному Лісостепу : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / М.А. Ткаченко. – Київ, 2015. – 46 с.
- 28. Демиденко О.В.** Відтворення родючості чорноземів типових лівобережного Лісостепу України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / О.В. Демиденко. – Київ, 2015. – 44 с.
- 29. Тонха О.Л.** Відновлення біологічної активності і гумусового стану чорноземів типових і звичайних України : автореф. дис. ... д-ра с.-г. наук / О.Л. Тонха. – Київ, 2016. – 42 с.

На здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук

- 30. Кулеш Г.Ф.** Почвенный покров и рациональное использование земель Молодеченского района Минской области БССР : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Г.Ф. Кулеш. – Харьков, 1977. – 19 с.
- 31. Балаев А.Д.** Изменение органического вещества чернозема типичного и южного при применении почвозащитных технологий возделывания сельскохозяйственных культур : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / А.Д. Балаев. – Киев, 1986. – 24 с.
- 32. Павленко Е.Ф.** Сельскохозяйственное освоение Нижнеднепровских песков с применением коллоидно-адсорбционных прослоек : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Е.Ф. Павленко. – Харьков, 1982. – 16 с.
- 33. Соловей В.Б.** Морфогенез солодей Левобережной Лесостепи Украины, их характеристика и классификация : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / В.Б. Соловей. – Харьков, 1992. – 17 с.
- 34. Чешко Н.Ф.** Изменчивость химико-термодинамических характеристик чернозема типичного мощного под влиянием природных и антропогенных факторов : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / Н.Ф. Чешко. – Харьков, 1993. – 24 с.
- 35. Ачасов А.Б.** Використання дистанційних методів для дослідження ґрунтів : автореф. дис. ... канд. с.-х. наук / А.Б. Ачасов. – Харьков, 1998. – 20 с.

- 36. Величко В.А.** Грунтовий покрив Українського Полісся як зонально обумовлений природний комплекс, його діагностика та класифікація : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / В.А. Величко. – Харків, 1999. – 20 с.
- 37. Биндич Т.Ю.** Закономірності змін основних ґрунтових процесів під впливом важких металів : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / Т.Ю. Биндич. – Харків, 2000. – 20 с.
- 38. Байдюк М.І.** Особливості аккумулятивного ґрунтоутворення за нульового обробітку чорноземів Степу Донбасу : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / М.І. Байдюк. – Харків, 2004. – 19 с.
- 39. Лісняк А.А.** Вилучені зі зрошення землі, спрямованість ґрунтових процесів, оцінка агроекологічного стану та шляхи його поліпшення : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / А.А. Лісняк. – Харків, 2006. – 19 с.
- 40. Хотиненко О.М.** Оцінка протидефляційної стійкості ґрунтового покриву південного степу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / О.М. Хотиненко. – Харків, 2008. – 24 с.
- 41. Ковальська К.В.** Віленський – вчений, педагог та організатор вітчизняного ґрунтознавства 20–50-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. істор. наук / К.В. Ковальська. – Переяслав-Хмельницький, 2008. – 21 с.
- 42. Нікончук Н.В.** Протиерозійна стійкість ґрунтів Правобережного Степу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / Н.В. Нікончук. – Харків, 2009. – 21 с.
- 43. Письменний О.В.** Протиерозійна стійкість ґрунтів Степу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / О.В. Письменний. – Харків, 2010. – 19 с.
- 44. Дрозд О.М.** Агроперетворені ґрунтині комплекси сухого степу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / О.М. Дрозд. – Харків, 2009. – 20 с.
- 45. Преодоляк М.О.** Гумусовий стан і біологічна активність чорнозему типового Правобережного Лісостепу за різної інтенсивності його використання : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / М.О. Преодоляк. – Київ, 2011. – 20 с.
- 46. Бігун О.М.** Взаємодія ґрунту та його структурних компонентів з вологою як критерій фізичного стану чорноземів : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / О.М. Бігун. – Харків, 2013. – 20 с.
- 47. Олійник В.С.** Органічна речовина чорнозему типового за застосування ресурсощадних технологій в короткоротаційній сівозміні Правобережного Лісостепу України : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / В.С. Олійник. – Київ, 2015. – 22 с.
- 48. Коляда В.П.** Протидефляційна стійкість мінеральних та осушених органогенних ґрунтів Волинського Полісся : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / В.П. Коляда. – Харків, 2015. – 19 с.
- 49. Ревтьєв А.В.** Зміни властивостей чорнозему опідзоленого середньосуглинкового під дією безводного аміаку : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / А.В. Ревтьєв. – Харків, 2016. – 22 с.
- 50. Огородня А.І.** Окультурювання опідзолених ґрунтів фітомеліоративними заходами (на прикладі Харківської області) : автореф. дис. ... канд. с.-г. наук / А.І. Огородня. – Харків, 2017. – 23 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ПРОФЕСОРА Д.Г. ТИХОНЕНКА:

- 1. Балюк С.А. Еколого-біогеохімічні закономірності та еволюція ґрунтоутворення: (школа академіка Д.Г. Тихоненка) / С.А. Балюк, М.О. Горін, М.А. Щуковський // Вісник Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків, 1997. – № 3. – С. 125–128.**
- 2. Балюк С.А. Тихоненко Дмитро Григорович / С.А. Балюк, М.А. Горін, М.А. Щуковський // Вчені – ґрунтознавці, агрохіміки, землероби / УААН. – К. : Аграр. наука, 2003. – Кн. 8. – С. 135–136.**
- 3. Боровська Н. Чи повинен магістр проходити практику на полі? / Н. Боровська // Освіта України. – 2002. – № 102–103.**
- 4. Вагомий внесок у розвиток освіти і науки // Сіл. журн. – 2000. – № 4. – С. 16–19.**
- 5. Видатний учений-експериментатор у галузі ґрунтознавства: (до 70-річчя з дня народження Д.Г. Тихоненка) // Ґрунтознавство. – К. ; Дніпропетровськ, 2007. – Т. 8, № 1–2. – С. 119–120.**
- 6. Годя на осень повернули // Свобода. – 1997. – № 90. – С. 3.**
- 7. Полупан М.І. Ґрунтознавство / М.І. Полупан // Екологічна енциклопедія : у 3 т. – К. : ТОВ «Центр еколог. освіти та інформації», 2006. – Т. 1 : А–Е. – С. 252.**
- 8. Потаєва А. Равнение на почву! / А. Потаєва // Сел. жизнь. – 2007. – 31 мая.**
- 9. Професор Тихоненко Дмитро Григорович : біобібліогр. покажч. наук. праць за 1963–2007 роки. – К. : Аграр. наука, 2007. – 116 с. : фото.**
- 10. Тихоненко Дмитро Григорович (1937) // Докучаєвці. 1816–2016 / ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків, 2016. – С. 15, 108.**
- 11. Тихоненко Дмитро Григорович // Педагоги-вчені Харківського державного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва : біогр. довідник. – Харків : Освіта, 2001. – С. 118–119.**
- 12. Тихоненко Дмитро Григорович // Хто є хто в Україні: (політики, парламентарі, громадські діячі, урядовці, судді, підприємці, військові, релігійні діячі, науковці та освітяни, журналісти, суспільствознавці). – К. : К.І.С., 2007. – С. 967.**
- 13. Тихоненко Д.Г. Харківська школа ґрунтознавців // Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія «Ґрунтознавство, агрохімія, землеробство, лісове господарство». – Харків, 2004. – № 1. – С. 5, 8.**
- 14. Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва. 1816–2006 : нарис / Р.І. Киричок, О.М. Голікова, З.І. Гриценко [та ін.] ; М-во аграр. політики України. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва ; ред. кол. : М.Д. Євтушенко (голов. ред.), Р.І. Киричок, Д.Г.Тихоненко [та ін.]. – Харків, 2006. – С. 102, 110, 115, 117, 125, 132, 134, 143, 147, 152, 155, 320, 322, 323, 325, 332–336.**

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ*

Авилова Н.И.	74, 87, 89,
Андреев В.В.	177, 187, 213
Ачасов А.Б.	265, 266, 268, 272
Ачасова А.О.	265, 266, 272
Балаєв А.Д.	262, 263
Балюк С.А.	214
Бари А.	59
Біла І.М.	102, 105, 108, 110, 112, 132, 138, 139, 140, 252, 253
Букша І.Ф.	138
Булигін С.Ю.	115, 119, 133, 214
Васильєва Л.И.	27, 228, 230
Вахняк В.С.	262, 263
Величко А.Б.	83
Величко В.А.	180, 186
Велічко Л.Л. (Величко Л.Л.)	83, 209, 210, 229, 232, 233, 270,
Вергунов В.А.	150, 198
Веремеєнко С.І.	223
Гавва Д.В. (Gavva D.V.)	144, 156, 170, 178, 183, 184, 190, 222, 223
Георгі А.О. (Георги А.А.)	1, 3, 7, 61, 116, 191, 225, 227, 231, 232, 236, 240–242, 278–287
Гладун Г.Б.	156
Горін М.О. (Горин М.А.)	61, 64, 73, 74, 81, 87, 89, 95, 96, 98, 99, 101–106, 108, 110, 112, 116, 121, 123, 124, 127, 129, 132, 133, 136–141, 143, 148–150, 158, 161, 164–166, 177, 185, 187, 188, 198–200, 202, 203, 208, 211–214, 221–223, 225–228, 230– 232, 234, 239, 240, 242, 246–249, 252, 253, 261, 267, 273, 278–280
Гохлернер М.М.	231
Гринченко А.М.	32, 104
Гринь Г.С.	1, 3
Гуторов О.Г.	214
Дегтярьов В.В.	165–167, 176, 180, 182, 186, 187, 190, 199, 203, 207, 209–213, 222, 223, 229, 262–266, 269, 271, 275, 276
Дегтярьов Ю.В.	193, 197, 205, 206
Жернова О.С.	206
Забалуєв В.О.	124, 177

Заріцький П.В.	177, 187, 213
Казюта О.М.	233, 264, 269, 273
Канаш О.П.	214
Канівець В.І. (Канивец В.И.)	13, 17, 35, 50, 51, 59, 69, 84, 97, 100, 117, 214
Канивец Н.А.	50
Кирия О.П.	225, 226
Кисель А.И.	50, 51, 84
Коваливнич П.Г.	38
Ковалишин Д.И.	71, 72
Кравченко С.М.	276
Кравченко Ю.С.	262, 263
Крохін С.В.	206, 207, 229, 268, 275
Крупський М.К.	122
Кукушкина Е.Л.	37
Культенко Е.С.	7, 21, 23, 24
Куцькович М.Б.	59, 66
Лактіонов М.І. (Лактионов Н.И.)	32, 48, 57, 208, 214, 228, 230, 250
Лежава В.В.	225, 226
Лісовий М.В.	214
М'Байлао К.Л.	73, 75, 78
Малюга Ю.Е.	204
Матвіїшина Ж.М.	124, 177
Медведєв В.В. (Медведев В.В.)	41, 58, 92, 214
Миндель И.Я.	278, 279, 280
Момот І.Ф.	124
Моргунова О.І.	206
Мороховец М.Я.	45
Муха В.Д.	39, 48, 227
Насонов Ю.Ф.	78
Новосад К.Б. (Novosad K.B.)	120, 144, 156, 170, 183, 184, 190, 191, 214, 229, 233, 262, 263
Новосад Н.М.	189, 198
Носко Б.С.	189
Пастернак В.П.	138
Петренко Л.Р.	250
Погорелова Т.А.	66
Половицкий И.Я.	57
Полупан М.І. (Полупан Н.И.)	40, 72, 146
Пузік В.К.	267
Рейнтам Л.Ю.	66
Ремінський А.А.	98, 105, 110, 112
Рибалко С.В.	110, 112, 221

Рубинштейн М.В.	57
Рудев Н.И.	26
Сидоренко В.І. (Сидоренко В.И.)	64, 81, 95, 96, 99, 106, 123, 208
Сидоренко Н.А.	13
Сірий А.І.	250
Смолянинов И.И.	204
Соколовський О.Н.	155, 189
Сулименко Е.В.	38
Тарара В.С.	209, 210, 268
Тищенко В.С.	135
Тонха О.Л.	262, 263
Трусковецький П.С.	214
Філон В.І. (Filon V.I.)	171
Фурман В.М.	223
Чекар О.Ю.	207, 271, 275
Чесняк Г.Я.	68, 104
Чумаченко В.С.	249
Харківський С. (Kharkivskiy S.)	171
Шеларь И.А.	32
Шикула М.К.	250
Шония Н.К.	225
Щуковський М.А. (Щуковский Н.А.)	69, 80, 82, 84, 88, 92, 97, 100, 101, 103, 119, 209, 210, 221, 252, 253
Язикова А.Г.	209, 210

**Посилання даються на номери хронологічного покажчика публікацій, авторських свідоцтв і патентів.*

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК ДИСЕРТАНТІВ*

Ачасов А.Б.	35
Байдюк М.І.	38
Балаєв А.Д.	21, 31
Белоліпський В.О.	23
Биндич Т.Ю.	37
Бігун О.М.	46
Велічко В.А.	24, 36
Гавва Д.В.	15
Газі А.	10
Гаськевич В.Г.	26
Горін М.О.	1
Дегтярьов В.В.	2
Дегтярьов Ю.В.	16

Демиденко О.В.	28
Дрозд О.М.	44
Казюта О.М.	12
Канівець С.В.	14
Ковальська К.В.	41
Коляда В.П.	48
Кулеш Г.Ф.	30
Лісняк А.А.	39
Матвишина Ж.М.	20
М'Байлао К.	5
Мерруки К.	9
Нікончук Н.В.	42
Новосад К.Б.	11
Олійник В.С.	47
Опанасенко М.Є.	25
Огородня А.І.	50
Павленко Е.Ф.	32
Переверзев В.Н.	17
Письменний О.В.	43
Погорелова Т.А.	4
Предоляк М.О.	45
Ревтьє А.В.	49
Саизону А.	6
Сангаре С.	8
Сметана М.Г.	19
Снакин В.В.	18
Соловей В.Б.	33
Тіщенко В.С.	13
Ткаченко М.А.	27
Тонха О.Л.	29
Філон В.І.	3
Хотиненко О.М.	40
Чайковська Л.О.	22
Чешко Н.Ф.	34
Щуковский Н.А.	7

**Посилання даються на номери хронологічного покажчика дисертацій.*

ЗМІСТ

Передмова

с. 3–5

ФАГ (ПАФ) поетичний

с. 6–9

Наукові роботи, підручники, навчально-методичні розробки (1963–2016 рр.)

с. 10–40

Наукові роботи

с. 10–33

Патенти

с. 33

Підручники, навчальні посібники

с. 33–36

Навчально-методичні розробки

с. 36–39

Навчальні кінофільми

с. 40

Технічні засоби навчання

с. 40

Наукова школа

с. 41–44

Дисертації, підготовлені під науковим керівництвом Д.Г. Тихоненка

с. 41–42

Дисертації, офіційним опонентом яких був Д.Г. Тихоненко

с. 42–44

Література про професора Д.Г. Тихоненка

с. 45

Іменний покажчик співавторів

с. 46–48

Іменний покажчик дисертантів

с. 48–49

Укладачі:
Кандаурова Олена Дмитрівна
Жидких Ірина Петрівна
Артюхова Олена Іванівна

Комп'ютерна верстка та макетування:
Кандаурова О.Д.
Жидких І.П.

Редакція:
Кандаурова О.Д.
Жидких І.П.

Підписано до друку 29.10.2017. Формат 60x84/16.
Гарнітура Таймс. Папір офсетний. Друк офсетний
Обсяг: 3,2 ум.-друк. арк.; 3,0 обл.-вид. арк. Тираж 20.

Виробник – редакційно-видавничий відділ Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. 62483, Харківська обл., п/в Докучаєвське 2, навч. містечко ХНАУ, тел. 99-72-70

E-mail: admin@agrouniver.kharkov.com

Виготовлювач – дільниця оперативного друку ХНАУ, тел. 99-77-80